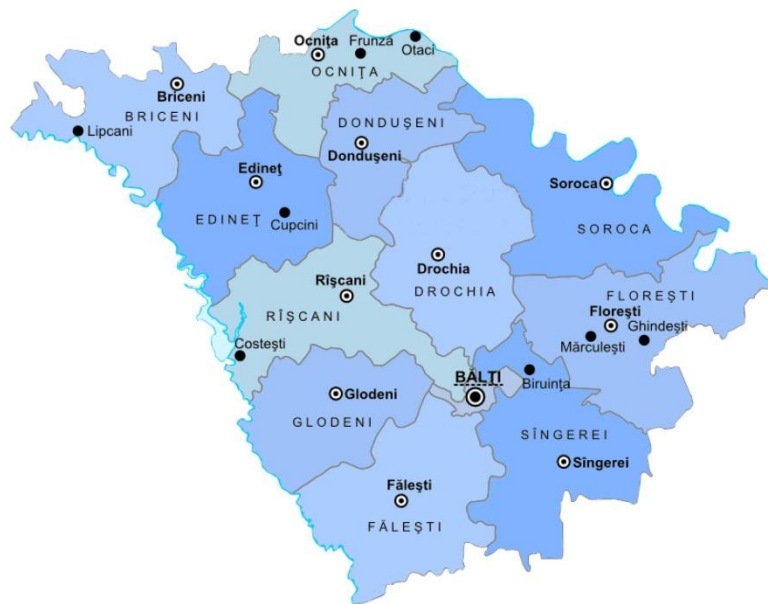

R A P O R T

privind implementarea Planului de activitate pentru perioada
ianuarie - decembrie 2012

Bălți, 2012

CUPRINS

ABREVIERI	2
SUMAR EXECUTIV	3
I. Planificare strategică și programare	4
1.1 Actualizarea SDR Nord	4
1.2 Actualizarea POR Nord.....	4
1.3 Elaborarea POR Nord 2013-2015.....	5
1.4 Monitorizarea și evaluarea SDR Nord și POR Nord.....	6
1.5 Facilitarea procesului de elaborare / actualizare a strategiilor de dezvoltare locală	6
II. Identificarea, dezvoltarea și implementarea proiectelor regionale	7
2.1 Acordarea asistenței actorilor regionali în dezvoltarea, identificarea și promovarea propunerilor de proiecte (PP) pe prioritățile SDR Nord	7
2.2 Desfășurarea APP II	10
2.3 Gestionarea și implementarea proiectelor regionale în 2012 din FNDR și din surse externe ...	11
III. Dezvoltarea capacităților actorilor regionali	25
3.1 Dezvoltarea instituțională a ADR Nord.....	25
3.2 Informarea și instruirea membrilor CRD Nord.....	25
3.3 Facilitarea schimbului de experiență pentru specialiștii ADR Nord și membrii CRD Nord.....	26
IV. Comunicarea, promovarea și transparența	30
4.1 Promovarea potențialului Regiunii Nord.....	30
4.2 Promovarea proiectelor implementate, conform priorităților SDR Nord	33
4.3 Îmbunătățirea comunicării cu APL, partenerii interni și externi	35
V. Cooperarea cu partenerii de dezvoltare	38
5.1 Cooperare cu partenerii regionali de dezvoltare	38
5.2 Cooperare cu partenerii internaționali de dezvoltare	39
5.3 Cooperare transfrontalieră.....	41
VI. Activitatea operațională a ADR Nord	42
6.1 Implementarea planului de achiziții al ADR Nord.....	42
6.2 Implementarea planului de finanțare al ADR Nord.....	43
CONCLUZII	44

ANEXE

1. Nota informativă privind executarea bugetului ADR Nord în perioada anului 2012
2. Executarea bugetului (cheltuieli și economii) pe surse de finanțare ale ADR Nord în perioada anului 2012
3. Monitorizarea surselor de finanțare privind implementarea proiectelor pentru perioada anului 2012
4. Lista indicatorilor de progres în dezvoltarea regională pentru perioada anului 2012
5. Tabel de instruiți al colaboratorilor ADR Nord în anul 2012

ABREVIERI ȘI ACRONIME

AAC	– aprovizionarea cu apă și canalizare
ADR Nord	– Agenția de Dezvoltare Regională Nord
AEE	– Agenția pentru Eficiență Energetică
APL	– Administrația Publică Locală
APP II	– Apel de Propuneri de Proiecte II
BD	– Baza de Date
CNCDR	– Consiliul Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale
CRD Nord	– Consiliul Regional pentru Dezvoltare Nord
CF	– Cerere de Finanțare
SDR Nord	– Strategia de Dezvoltare Regională Nord
DFID	– Departamentul pentru Dezvoltare Internațională al Marii Britanii
DGDR	– Direcția Generală Dezvoltare Regională
DR	– Dezvoltare Regională
DUP	– Documentul Unic de Program
FNDR	– Fondul Național pentru Dezvoltare Regională
GIZ	– Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei
GL	– Grup de Lucru
JTS	– Secretariatul Tehnic Comun
NC	– Notă Conceptuală
MAE	– Ministerul Afacerilor Externe
M&E	– Monitorizarea și Evaluarea
MDRC	– Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor
MO	– Manualul Operațional
ONG	– Organizație neguvernamentală
ODIMM	– Organizația pentru Dezvoltarea Întreprinderilor Mici și Mijlocii
PAA	– Planul Anual de Activitate al ADR Nord
PAI	– Planul Anual de Implementare a SNDR
POC	– Programul Operațional Comun
POR Nord	– Planul Operațional al Regiunii Nord
RDN	– Regiunea de Dezvoltare Nord
SIDA	– Agenția Suedeză pentru Dezvoltare Internațională
SNDR	– Strategia Națională de Dezvoltare Regională
UAT	– Unități Administrativ Teritoriale
ZEL	– Zona Economică Liberă

SUMAR EXECUTIV

Prezentul raport privind implementarea PAA al ADR Nord vizează **perioada 1 ianuarie – 30 decembrie 2012.**

Raportul anual al ADR Nord reflectă toate activitățile instituționale ale Agenției, activitățile procesului de dezvoltare regională, de suport în elaborarea și promovarea proiectelor regionale, de asigurare a transparenței decizionale și financiare în conformitate cu PAA al ADR Nord pentru anul 2012, cadrul normativ al dezvoltării regionale, Planului de activitate al DGDR a MDRC, SNDR și SDR Nord și reieșind din *obiectivele principale* pentru anul 2012:

- Actualizarea documentelor de politici regionale de dezvoltare: SDR Nord și POR Nord;
- Monitorizarea implementării politicilor regionale de dezvoltare;
- Implementarea proiectelor regionale;
- Dezvoltarea capacităților actorilor regionali în elaborarea strategiilor / planurilor și proiectelor regionale;
- Promovarea potențialului socio-economic al RDN.

În perioada de raportare, ADR Nord a realizat politica de dezvoltare regională prin implementarea programelor și proiectelor din POR Nord, cu suport financiar din FNDR și al partenerilor de dezvoltare, obținând rezultate în urma implementării activităților planificate prin: revizuirea și aprobarea politicilor de dezvoltare regională SDR Nord 2012-2016 și POR Nord 2013-2015. De asemenea, prin organizarea a 5 ședințe CRD Nord, a 2 seminare informativ instructive pentru membrii CRD și alte 25 sesiuni de instruire și de informare pentru circa 505 actori regionali. Pentru consolidarea capacităților și crearea noilor parteneriate, specialiștii ADR Nord au participat la 10 vizite de studiu în străinătate. S-au organizat cu succes a Forumului Economic Interregional Moldo-Român, care a întrunit peste 200 de antreprenori din RDN și Regiunea Vest, România, și a Festivalului Cartofului din s. Corjeuți, Briceni cu participarea a circa 1500 persoane.

Cu succes s-a desfășurat și APP II, în cadrul căruia s-au organizat 5 sesiuni de informare pentru cca 200 de persoane în trei microregiuni și care s-a soldat cu 55 de note conceptuale ale proiectelor depuse, 36 din ele fiind aprobate de către CRD Nord pentru etapa II a APP II. Din cele 28 Cereri de Finanțare (CF) evaluate, propuse spre aprobare către CRD Nord, 20 proiecte au fost incluse în POR 2013 – 2015 (18 proiecte - CF selectate după APP II și 2 proiecte evaluate din DUP 2010-2012). După ședința CNCDR, 6 proiecte din POR Nord 2010-2012 (4 în curs de implementare) și 12 proiecte din POR Nord 2013-2015 au fost aprobate să fie incluse în DUP 2013-2015 la ședința Guvernului R. Moldova.

În perioada de raportare, ADR Nord a efectuat activități de implementare a 14 proiecte regionale, dintre care 11 sînt cu finanțare din sursele FNDR, 2 proiecte – din sursele GIZ și 1 proiect finanțat de Ambasada Republicii Cehe; 7 proiecte finalizate în primul trimestru al anului.

Prin urmare, putem afirma că activitățile planificate pentru anul 2012 au fost realizate integral.

I. Planificare strategică și programare

1.1. Actualizarea SDR Nord

Unul dintre principalele obiective ale ADR Nord pentru anul 2012 a fost revizuirea și elaborarea politicilor de dezvoltare regională.

SDR Nord a fost actualizată în baza datelor statistice pe regiune, prin corelarea ei cu strategiile sectoriale prioritare politicii naționale de dezvoltare regională, inclusiv și cu Planul Național pentru Eficiența Energetică pentru anii 2012-2020, precum și cu strategiile / planurile de dezvoltare socio-economică ale APL din RDN, dat fiind faptul că planificarea dezvoltării regionale este strâns legată de politicile naționale și necesitățile locale, reflectate în planurile sale de dezvoltare locală (raională).

Actualizarea SDR Nord s-a efectuat în conformitate cu prevederile Hotărârii de Guvern nr. 33 din 11.01.2007 cu privire la regulile de elaborare și cerințele unificate față de documentele de politici și în baza metodologiei stabilite în cadrul ședințelor grupului de lucru cu participarea specialiștilor MDRC și ADR. Procesul de revizuire a SDR Nord a fost asistat de către partenerii de dezvoltare letoni de la Ministerul Mediului și Dezvoltării Regionale din Republica Letonia. Proiectul documentului revizuit a fost analizat și de către experții poloneji.

Proiectul SDR Nord revizuit a fost propus spre consultare publicului larg prin intermediul paginii Web a ADR Nord, mass-mediei regionale, panourilor informative și ședinței de audieri publice organizată în mun. Bălți (14 septembrie). La audieri publice au participat 11 instituții din RDN care au înaintat 23 propuneri de completare a măsurilor SDR Nord, din ele 7 propuneri au fost acceptate pentru a fi incluse în SDR Nord, 11 propuneri nu au fost acceptate deoarece contravin cadrului legislativ și priorităților de DR, 5 din ele au sunat ca idei de proiecte, care vor fi dezvoltate pe parcurs.

Proiectul SDR Nord 2012-2016 revizuit a fost aprobat de către CRD Nord, în cadrul ședinței din 28 septembrie 2012.

1.2. Actualizarea POR Nord 2010-2012

Actualizarea POR Nord 2010-2012 a avut loc după revizuirea proiectelor selectate în Primul Apel de Propuneri de Proiecte (27 proiecte din 28 proiecte), dintre care 20 de proiecte au fost înaintate de CRD Nord spre aprobare CNCDR la prima ședință din 19.01.2012, în baza deciziei nr. 5/2 din 19.01.2012, cu privire la actualizarea POR Nord. Din ele 7 proiecte au fost aprobate spre finanțare în 2012.

În semestrul II al anului prin decizia nr. 4 din 17.08.2012 s-au aprobat completările POR Nord 2010-2012 cu un un Program nou ce au inclus proiectele finanțate di alte surse (GIZ și Ambasada Cehiei în RM).

1.3. Elaborarea POR Nord 2013-2015

În anul 2012, ADR Nord a realizat o serie de activități în scopul elaborării POR Nord 2013-2015:

- Definitivarea structurii, metodei și planului de elaborare a POR Nord în cadrul ședințelor comune cu specialiștii MDRC, ADR și consultanților GIZ;
- Colectarea și analiza datelor necesare pentru elaborarea POR Nord;
- Elaborarea capitolelor POR Nord, conform noii structuri;
- Crearea grupurilor de lucru specializate, conform priorităților / măsurilor SDR Nord;
- Organizarea ședințelor grupurilor de lucru specializate în stabilirea obiectivelor și indicatorilor regionali în domeniile prioritare SDR Nord, conform proiectelor selectate și aprobate de CRD în cadrul APP II, pentru a fi incluse în POR;
- Elaborarea fișelor proiectelor aprobate;
- Stabilirea activităților de implementare POR Nord;
- Stabilirea indicatorilor de produs și rezultat;
- Consultarea proiectului POR 2013-2015 (14.09.2012);
- Aprobarea POR 2013-2015 de CRD Nord (28.09.2012).

La nivel operațional POR Nord 2013-2015 este completat cu 17 programe, în scopul realizării priorităților și măsurilor SDR Nord fiecare program conține o descriere succintă a situației în domeniile prioritare SDR Nord, obiectivele specifice domeniilor avizate, propuse pentru perioada 2013-2015, indicatori, proiecte și activități de implementare a proiectelor și programelor POR. Fiecare program este completat cu tabele ce includ proiectele specifice programului, beneficiarii, perioada de implementare și valoarea proiectului de finanțare necesare pentru implementarea cu succes a proiectelor în cauză, indicatorii de produs și rezultat, iar fișele fiecărui proiect din cadrul programelor sînt anexate la finele POR Nord.

În scopul implementării cu succes a Strategiei, la fiecare Program sînt incluse tabele cu *Acțiuni prioritare*, care pot fi prezentate atît în format de activități implementate de către ADR, cît și de către parteneri, pentru a sinergiza efortul de implementare a programelor și a obține rezultate durabile în implementarea priorităților și măsurilor SDR Nord.

Proiectele și activitățile prioritare, incluse în POR, sunt selectate în funcție de perioada de implementare și valoarea proiectelor, cu o gradare în timp pe perioada termenului operațional 2013–2015. În baza acestor criterii, POR Nord cuprinde proiectele care respectă o consecutivitate logică pentru realizarea viziunii de dezvoltare a regiunii.

1.4 Monitorizarea și evaluarea SDR Nord și POR Nord

Conform cerințelor MO și indicațiilor MDRC, au fost elaborate și prezentate, săptămânal / lunar / trimestrial, rapoarte privind etapele de actualizare a SDR Nord, POR Nord, precum și rapoartele privind realizarea planurilor de activitate pentru anul 2012, rapoartele lunare privind valorificarea bugetului proiectului individual pe fiecare proiect în parte, rapoartele trimestriale privind monitorizarea proiectului individual, rapoartele trimestriale privind monitorizarea mijloacelor financiare.

De asemenea, la solicitarea structurilor MDRC s-au elaborat și remis planuri lunare și trimestriale de activitate a ADR Nord.

În anul 2012 ADR Nord a asigurat buna organizare a 6 ședințe a biroului executiv din cadrul CRD Nord și 5 ședințe a CRD Nord, soldate cu 23 decizii.

Pe parcursul anului s-au analizat diverse proiecte de legi, hotărâri de guvern, strategii și programe de dezvoltare propuse spre audieri publice publicului larg de către ministere, agenții, APL și alte structuri de stat. De asemenea specialiștii ADR au participat în cadrul grupurilor de lucru la elaborarea politicilor de dezvoltare regională.

1.5 Facilitarea procesului de elaborare / actualizare a strategiilor de dezvoltare raională

Cu suportul specialiștilor ADR Nord și GIZ, CR Rîșcani a fost asistat la definitivarea capitolului AAC a SDSE a raionului Rîșcani. În acest scop, s-au organizat 2 mese rotunde cu grupul de planificare locală, în cadrul cărora experții GOPA au propus spre consultare soluții pentru alimentarea cu apă a raionului Rîșcani, inclusiv și planul concret de acțiuni privind AAC a raionului. Proiectul strategiei actualizate, cap. AAC, a fost propus spre consultări publice și aprobat în cadrul Ședinței Consiliului Rîșcani. În baza activităților de actualizare a SDSE a raioanelor Cahul și Râșcani s-a elaborat un manual cu descrierea întregului proces de actualizare la capitolului AAC din SDSE și a metodologiei aplicate, care va fi editat și diseminat în toate raioanele din Moldova (pentru detalii, a se vedea *paragraful 5.2 – Cooperare cu partenerii de dezvoltare*).

În perioada iulie-octombrie specialiștii Agenției și GIZ au participat în cadrul proiectului „Planificare inter-municipală participativă pentru sectorul managementul integrat al deșeurilor solide” implementat de către GIZ cu suportul echipei SLE. În acest context au fost organizate un șir de ateliere de lucru în raioanele: Șoldănești, Florești și Rezina. În cadrul acestor ateliere de lucru s-a discutat despre potențialul de dezvoltare a unei structuri de cooperare intercomunitară, în urma cărora raioanele sus numite să elaboreze capitolul MDS în strategiile socio-economice de dezvoltare a raionului. Astfel, grupul de lucru a identificat obiectivele și măsurile, actorii principali care vor fi responsabili și rolul lor în viitorul sistem de MDS, elaborată viziunea și altele. Atelierele de lucru au fost moderate de către specialistul în planificare strategică și programare. Raportul despre implementarea acestui proiect și toată informația identificată în cadrul atelierelor de lucru va fi prezentată la începutul anului viitor de către echipa SLE, care va fi încorporată într-un manual și va servi suport pentru raioanele respective în procesul de actualizare a strategiilor socio-economice la capitolul MDS.

II. Identificarea, dezvoltarea și implementarea proiectelor regionale

2.1. Acordarea asistenței actorilor regionali în dezvoltarea, identificarea și promovarea propunerilor de proiecte (PP) pe prioritățile SDR Nord

2.1.1. Dezvoltarea și facilitarea procesului de elaborare și îmbunătățire a proiectelor din POR 2010-2012

În rezultatul ședinței CNCDR din 23.02.2012, au fost acceptate spre finanțare 4 proiecte noi din DUP. Astfel, proiectele care constituie POR 2010-2012 (*27 la număr*) se divizează în:

- Proiecte incluse în DUP 2010-2012 din RDN (*19 unități, dintre care 11 proiecte sînt în curs de implementare, 1 proiect este finalizat*);
- Proiecte rămase în POR 2010-2012 (*8 unități*).

În perioada semestrului I, 2012, pentru beneficiarii ale căror proiecte au fost incluse în POR Nord 2010-2012 s-au acordat servicii de consultanță, în scopul îmbunătățirii acestora prin organizarea vizitelor în teren (or. Lipcani, s. Corjeuți, com. Larga r-nul. Briceni, or. Sîngerei) și organizarea întrunirilor cu aplicanții proiectelor, consultanțe și ședințe de lucru în cadrul ADR cu aplicanții din or. Edineț, com. Tătărauca Veche, r-nul Soroca, în scopul îmbunătățirii proiectelor regionale aflate în DUP (10 ședințe de lucru și 20 persoane consultate).

În urma petrecerii APP II, din cele 28 de Cereri de Finanțare depuse, în urma evaluării, doar 20 proiecte au fost incluse în POR 2013 – 2015 (18 proiecte noi și 2 proiecte din DUP 2010 – 2012). Astfel, proiectele care constituie POR 2013-2015 (*24 la număr*) se divizează în:

- Proiecte incluse în DUP 2010-2012 (6 unități, dintre care 4 proiecte în curs de implementare aprobate spre finanțare în 2012 și 2 proiecte aprobate spre finanțare în 2013);
- Proiecte incluse în POR 2013-2015 (18 unități).

În perioada septembrie - decembrie 2012, pentru beneficiarii ale căror proiecte au fost incluse în POR Nord 2013-2015 s-au acordat servicii de consultanță, în scopul îmbunătățirii acestora prin organizarea vizitelor în teren (or. Briceni; s. Parcani, r-ul. Soroca; or. Bălți) și organizarea întrunirilor, consultanțelor și ședințelor de lucru în cadrul ADR cu aplicanții din or. Bălți; s. Țaul, r-ul Dondușeni; s. Sîngureni, r-ul Rîșcani și or. Glodeni în scopul îmbunătățirii proiectelor regionale aflate în POR (7 ședințe de lucru și 14 persoane consultate).

Proiecte acceptate spre finanțare din FNDR în 2012: 11

Conform deciziei CNCDR nr. 5/12 din 23.02.12, în anul 2012 au fost aprobate spre finanțare din FNDR 11 proiecte, din care 7 au fost finalizate.

În rezultatul ședinței CNCDR din 20.12.2012, au fost acceptate spre finanțare 4 proiecte noi, pentru care a fost alocată suma de **25 500,00 mii lei**.

1. Susținerea dezvoltării sectorului privat și procesului de atragere a investițiilor în Regiunea de Dezvoltare Nord prin construcția rețelelor de apă și canalizare pentru subzona nr.3 a Zonei Economice Libere (ZEL) Bălți, **suma aprobată 8 500,00 mii lei;**
2. Reabilitarea monumentului istorico-arhitectural "Conacul pommer" și drumului de acces la parcul dentologic din s. Țaul, r-nul Dondușeni, **suma aprobată 5000,00 mii lei;**
3. Amenajarea traseului eco-turistic Pădurea Domnească, **suma aprobată 5000,00 mii lei;**
4. Sistem de colectare și transport al deșeurilor menajere pe raza microregiunii interraionale Rîșcani (s. Sîngureni, s. Corlăteni, s. Grinăuți, s. Recea, s. Răcăria, s. Aluniș)-Drochia (s. Pelenia), **suma aprobată 7 000,00 mii lei.**

Proiecte acceptate spre finanțare din sursele GIZ: 2 proiecte.

1. „Aprovizionarea cu servicii de apă și canalizare a locuitorilor satului Duruitoarea Veche, com. Costești, raionul Rîșcani”, **suma totală 2 286,5 mii lei;**

2. „Iluminare stradală eficientă în comuna Tătărauca Veche”, **suma totală 800,00 mii lei.**

În perioada a. 2012 proiectele au fost finalizate, însă au fost extinse din sursele GIZ, **suma totală 3 528,75 mii lei (222, 500.00 EURO)**, din care 2 742,75 mii lei pentru proiectul de la Tătărauca Veche și 786,00 mii lei pentru proiectul din Duruitoarea Veche.

2.1.2. Identificarea ideilor de proiecte regionale din RDN

În continuarea activităților din 2011 privind identificarea necesităților și a ideilor de proiecte în cadrul diverselor activități de instruire a APL de nivelul I și II, în domeniul scrierii proiectelor pentru FNDR și UE, în anul 2012 s-a lucrat asupra dezvoltării ideilor și facilitării procesului de elaborare a proiectelor cu impact regional și transfrontalier în baza acestor idei. Astfel, din cele 34 de idei de proiecte, 7 NC au fost dezvoltate și depuse în cadrul APP II.

În ceea ce privește ideile de proiecte pentru fondurile UE, s-au petrecut 3 sesiuni de informare pe microregiuni (mun. Bălți, or. Soroca, or. Edineț), cu participarea bordului JTS din România și RM, în cadrul cărora potențialii beneficiari din cadrul APL I și II au fost informați atât cu privire la completarea Cererilor de Finanțare (CF), cât și despre regulamentul de depunere a acestora. Participanții au primit setul de materiale privind Programul RO-UA-MD.

În perioada ianuarie-februarie, ADR Nord a acordat 4 consultanțe (APL Vădeni, r-nul Soroca, CR Edineț, APL Cremenciug, r-nul Soroca) privitor la completarea CF pentru Programul RO-UA-MD 2010-2013. În urma chestionării actorilor din RDN, s-a constatat că au fost dezvoltate și depuse 5 note conceptuale pentru acest programul.

De asemenea, în cadrul activităților de informare și a altor evenimente organizate de ADR Nord, potențialii beneficiari (APL, ONG și sectorul privat din regiune) au fost informați despre posibilitățile de aplicare la diverse programe naționale și internaționale cum ar fi FNDR,

Programe UE (POC 2010-2013), programe finanțate din sursele Ambasadei Republicii Cehe, MAE al RM.

În cadrul Programului Twinning: „Consolidarea capacităților de dezvoltare regională în Republica Moldova” a fost planificată dezvoltarea a 2 concepte de proiecte cu suportul experților naționali și internaționali. În acest context a fost creat un grup de lucru, format din actori regionali, care vor participa în cadrul atelierelor de instruire. La data de 07.12.12 a avut loc primul atelier de lucru cu genericul: „Planificare regională în sectorul managementul deșeurilor în RDN”.

2.1.3 Promovarea PP regionale din RDN în cadrul comunității donatorilor

Reieșind din faptul că sursele financiare oferite din FNDR pentru implementarea proiectelor regionale sînt insuficiente, este necesară atragerea de fonduri suplimentare externe pentru implementarea proiectelor cu impact regional, proiecte care au fost incluse în POR Nord / DUP, numărul cărora s-a mărit după APP II.

Astfel, în rezultatul aplicării către Ambasada Republicii Cehe a unor propuneri de proiecte din RDN, în 2012 a fost selectat proiectul **„Analiza cost-beneficiu – instrument necesar pentru implementarea proiectelor investiționale de anvergură”** (în valoare de 5 943 de euro), care este o continuitate a proiectului acceptat spre finanțare, din aceeași sursă, în 2011 – *„Importanța studiilor de fezabilitate în consolidarea procesului de dezvoltare regională în Republica Moldova”* (în valoare de 8 129,50 de euro).

De asemenea, ADR Nord a facilitat elaborarea și depunerea a 3 NC din RDN către programe finanțate din sursele Ambasadei Republicii Cehia pentru aplicații din or. Otaci, or. Fălești și or. Edineț.

În perioada octombrie 2012, au fost dezvoltate, împreună cu reprezentanții CR Soroca și Primăria mun. Bălți, 2 concepte de proiecte în domeniul aprovizionării cu apă potabilă și canalizare din Regiunea Nord (renovarea stațiilor de epurare), care ulterior au fost puse în discuție la reuniunea din 23.10.12. din or. Chișinău, în cadrul programului finanțat din sursele Ambasadei Suediei din Chișinău

În luna noiembrie, ADR Nord a elaborat și înaintat, în cadrul programelor finanțate din sursele Ambasadei Republicii Cehe conceptul de proiect: „Consolidarea capacităților actorilor regionali privind managementul eficient ale proiectelor regionale”.

2.2 Desfășurarea Apelului Propunerilor de Proiecte (APP) II

2.2.1 Informarea APL I, II privind criteriile de eligibilitate pentru APP II

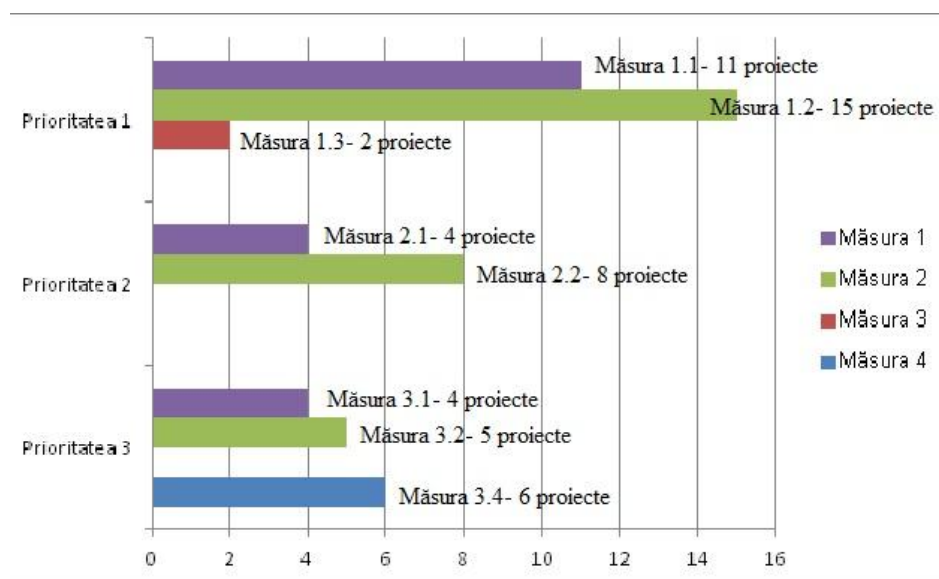
MDRC a lansat APP II în data de 27 martie 2012. ADR Nord a contribuit la buna organizare și desfășurare a evenimentului, realizat conform etapelor și cerințelor elaborate de MDRC, pentru a asigura un proces transparent, echidistant și funcțional. În acest sens:

- A fost publicată informația privind APP II pe site-ul ANR Nord (www.adrnord.md) ș.a. surse;
- Au fost organizate seminare de informare privind criteriile de eligibilitate pentru APP II în cele 3 microregiuni din RDN;
- A fost oferită consultanță beneficiarilor din regiune în elaborarea proiectelor regionale înaintate în cadrul APP II;
- Au fost colectate NC ale aplicanților din RDN în cadrul APP II;
- În perioada lunii iulie a fost oferită consultanță actorilor regionali, privind dezvoltarea CF;
- Au fost colectate Cererile de Finanțare ale aplicanților din RDN în cadrul APP II.

2.2.2 Oferirea consultanței și colectarea propunerilor de proiecte

Pentru desfășurarea APP II:

- În perioada 27 martie – 08 mai 2012, a fost oferită consultanță pentru 55 aplicanți;
- În perioada 03 – 05 aprilie 2012 au fost organizate 3 ședințe de consultare și informare în cele 3 microregiuni din RDN (mun. Bălți, or. Edineț și or. Soroca, în cadrul cărora au fost informate 185 de persoane;
- Până la 10.05.12, au fost depuse 55 NC, cu o valoare totală de 1 174 383,6 mii lei;
- NC au fost depuse conform priorităților și măsurilor din SDR Nord după cum urmează:
 - ✓ Prioritatea I – 28 proiecte
 - ✓ Prioritatea II – 12 proiecte
 - ✓ Prioritatea III – 15 proiecte

- 6 iunie 2012 – sesiunea de informare și consultare în contextul APP II;
- 25 iunie 2012 – seminarul instructiv-informativ cu genericul „Elaborarea și managementul proiectelor investiționale”.

În perioada 21 mai – 19 iulie 2012, a fost oferită consultanță pentru 36 beneficiari în scopul îmbunătățirii Cererilor de Finanțare depuse în cadrul etapei a doua, APP II.

2.2.3. Evaluarea proiectelor regionale depuse în cadrul APP II

La ședința din 11 mai 2012 au fost supuse evaluării și verificării administrative:

- 55 NC au fost supuse evaluării și verificării, din care:
- 36 NC au fost aprobate și propuse către CRD Nord;
- 19 NC nu au întrunit condițiile de eligibilitate. -

La ședința din 10.08.12 au fost supuse evaluării și verificării administrative 28 CF depuse în cadrul etapei a doua, APP II, din care:

- 20 CF au fost aprobate de către CRD Nord și incluse în POR 2013 – 2015 (inclusiv 2 CF din DUP 2010 - 2012);
- 8 CF nu au întrunit condițiile de eligibilitate.
- 18 proiecte – aprobate în DUP 2013 – 2015 prin HG nr. 9 din 06.12.12, care constituie:
- 14 proiecte depuse în cadrul APP II (12 proiecte noi și 2 proiecte din DUP 2010 - 2012);
- 4 proiecte în curs de implementare din DUP 2010 – 2012.

2.3 Gestionarea și implementarea proiectelor regionale inițiate în 2011, aprobate în 2012 și din surse externe

2.3.1 Implementarea proiectelor regionale inițiate în 2011;

➤ **Implementarea proiectelor regionale din sursele FNDR**

În anul 2012, au fost implementate **11** proiecte de dezvoltare regională :

➤ **Acceptate spre finanțare din FNDR în 2010 – 5 proiecte (suma totală: 72 785,86 mii lei)**

1. Proiectul nr. 9220: „Alimentarea orașului Fălești cu apă din râul Prut”, or. Fălești, (finalizat în 2011)

Denumirea aplicantului: Consiliul Raional Fălești;

Obiectivul general al proiectului: Consolidarea cooperării regionale în scopul asigurării cu apă potabilă și canalizare a populației din raionul Fălești.

Localizarea proiectului: or. Fălești;

Suma totală a proiectului: **18 736,9 mii lei;**

Suma alocată din FNDR în anul 2012: 0 mii lei (11 336,9 mii lei au fost alocați în 2011);

Suma valorificată din FNDR în anul 2012: 0 mii lei (11 251,06 mii lei valorificat în 2011);

Contribuție APL: 2 000,0 mii lei;

Contribuția altor finanțatori (Fondul Ecologic Național): 5 400,0 mii lei;

Activitățile desfășurate în cadrul proiectului: 13.01.12 – recepția la terminarea lucrărilor. La 29.06.12 – semnarea actului de predare-primire a lucrărilor. În perioada anului 2012 au fost monitorizate activitățile incluse în Planul de asigurare a durabilității proiectului, aprobat prin Decizia CR Fălești nr. 09/11 din 18.11.10.

Rezultatele obținute la momentul raportării: Proiectul a fost finalizat în luna ianuarie 2012. Total valorificat - 11 251,06 mii lei din suma totală de 11 336,9 mii lei, ceea ce reprezintă 99,24%.

2. „Proiectul nr. 9293: „Conectarea Zonei Economice Libere „Bălți” la utilitățile municipale: apă, canalizare, electricitate, drumuri de acces” mun. Bălți

Denumirea applicantului: Primăria mun. Bălți;

Măsura 1.2: Reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri existente.

Măsura 1.3: Dezvoltarea și diversificarea căilor de acces și a rețelelor de comunicații

Obiectivul general al proiectului: Asigurarea conectării infrastructurii Zonei Economice Libere „Bălți” la toate utilitățile: apă, canalizare, electricitate, drumuri de acces.

Localizarea proiectului: mun. Bălți.

Suma totală a proiectului: 16 116,1 mii lei;

Suma alocată din FNDR: 13 163,1 mii lei;

Suma alocată din FNDR în anul 2012: 8 261,5 mii lei;

Suma valorificată din FNDR în anul 2012: 8 261,32 mii lei;

Contribuție APL: 1 363,7 mii lei;

Contribuția altor finanțatori: 1 590,1 mii lei;

Activitățile desfășurate în cadrul proiectului: Semnarea acordului adițional pentru lucrările adăugătoare în valoare de 700,37 mii lei; (nr. 1 din 5.01.12); efectuarea controlului din partea ISC – 05.04.12; 04.05.12 – vizită în teren cu scopul verificării lucrărilor adăugătoare, apărute în 2012, în valoare de 205,955 mii lei. Recepția finală la obiectul „Reconstrucția drumului de pe str. Dovator, 86. a fost organizată la data de 13.07.12. La data de 10.12.12 bunurile obținute în urma implementării proiectului au fost transmise Primăriei mun. Bălți.

Rezultatele obținute în momentul raportării: Proiectul a fost finalizat. 1,3 km de drum reconstruit.

Total valorificat: 13 159,88 mii lei, ceea ce constituie 99,98% (12 423,89 mii lei pentru lucrări de reconstrucție a 1,3 km drum și 735,99 mii lei pentru lucrări de construcție a apeductului). În urma implementării proiectului au fost realizați toți indicatorii de produs și rezultat.

Dificultăți întâmpinate: Tergiversarea transmiterii bunurilor, care a fost planificată pentru luna octombrie 2012 dar s-a realizată la data de 10.12.2012. Cauza: Beneficiarul a solicitat soluționarea acestei probleme prin decizia Consiliului Municipal Bălți, procedură ce necesită timp.

2. Proiectul 9216: „Finisarea construcției poligonului pentru acumularea, sortarea și valorificarea deșeurilor menajere pentru 3 primării (7 localități)”, or. Biruința

Denumirea applicantului: Primăria orașului Biruința, raionul Sîngerei;

Obiectivul general al proiectului: Crearea, la nivel regional, a sistemului integrat de management al deșeurilor solide pentru 7 localități.

Localizarea proiectului: RDN, Primăria or. Biruința, Alexăndreni (s. Alexăndreni, s. Heciul Vechi, s. Grigorești, s. Țîplești, s. Țîpletești), s. Heciul Nou raionul Sîngerei.

Suma totală a proiectului: 5 977,2 mii lei;

Suma totală a proiectului din FNDR: 4 067,6 mii lei;

Suma alocată din FNDR în anul 2012: 268,1 mii lei;

Suma valorificată din FNDR în anul 2012: 274,17 mii lei;

Contribuție APL: 709,6 mii lei;

Contribuția altor finanțatori (Fondul Ecologic Național): 1 200,00 mii lei.

Activitățile desfășurate în cadrul proiectului: 25.02.12 – recepția finală a lucrărilor de construcție a poligonului; 05.03.12 – semnarea actului de predare-primire a depozitului de acumulare a DMS; 16.03.12 – recepția la terminarea lucrărilor a 20 de platforme; 24.08.12 - recepția finală pentru 31 platforme de colectare a DMS construite de către SRL „VALIS”; 17.09.2012 – transmiterea bunurilor mobile și imobile în proprietatea Primăriei or. Biruința. A fost elaborat Planul de asigurare a durabilității proiectului.

Rezultatele obținute la momentul raportării: Proiectul a fost finalizat. Din suma totală de 4 067,6 mii lei, alocată din FNDR pentru implementarea proiectului dat au fost valorificate 4 066,99 mii lei ceea ce reprezintă 99,99 %.

Dificultăți întâmpinate: Din cauza atârării nereserioase față de contractul de antrepriză semnat cu ADR Nord a antreprenorului SRL „Geocorp”, s-au tergiversat lucrările de construcții în cadrul proiectului. În urma rezilierii contractului cu SRL „Geocorp”, 31 de platforme pentru amplasarea containerelor din nr. total de 51 platforme, au fost construite în perioada martie-aprilie 2012 de către SRL „VALIS” (Contractul de Antrepriză nr. 77 din 10.04.2012).

3. Proiectul nr. 9222: Servicii calitative de apă și canalizare în orașul Otaci pentru un mediu curat în Regiunea de Nord

Denumirea applicantului: Primăria orașului Otaci;

Obiectivul general al proiectului: Extinderea și modernizarea sistemului de apă și canalizare a or. Otaci;

Localizarea proiectului: Regiunea de Dezvoltare Nord, or. Otaci, raionul Ocnița;

Suma totală a proiectului: 23 564,3 mii lei;

Suma alocată din FNDR în anul 2012: 6 510,1 mii lei;

Suma valorificată din FNDR în anul 2012: 6 363,83 mii lei;

Activitățile desfășurate în cadrul proiectului: 13.01.12. - recepția la terminarea lucrărilor de construcție a apeductului și a rezervoarelor de acumulare a apei potabile; 20.06.12 – obținerea raportului de verificare și expertizare a PT, privind construcția sistemului de canalizare. 20.07.2012. - recepția finală la „Reconstrucția apeductului”; 10.09.12. - semnarea contractului de antrepriză pentru executarea lucrărilor de construcții a sistemului de canalizare; 19.09.2012. - bunurile obținute în urma implementării subproiectului: „Reconstrucția apeductului” au fost transmise către beneficiarul final, APL or. Otaci.

Rezultatele obținute la momentul raportării: Lucrările de construcție a 3,5 km apeduct și a 2 rezervoare de acumulare a apei potabile finalizate. În prezent, este în desfășurare construcția sistemului de canalizare și a stației de epurare.

Dificultăți întâmpinate: Apariția unor probleme de ordin tehnic în legătură cu relieful specific zonei, rezolvarea cărora s-a produs din contul schimbărilor interioare ale proiectului tehnic. Probleme legate de proprietarii de terenuri unde se construiește sistemului de canalizare și a stației de epurare. Apariția necesității efectuării modificărilor în documentația tehnică. Conform concluziilor specialiștilor SSVEP s-a propus selectarea unei oferte mai avantajoase din punct de vedere tehnico-economic, privind achiziționarea utilajului pentru stația de epurare.

4. Proiectul nr. 9666: „Renovarea drumului regional internațional M-14 prin or. Edineț”, or. Edineț

Denumirea applicantului: Primăria or. Edineț;

Obiectivul general al proiectului: Crearea condițiilor optime pentru deplasarea cetățenilor pe strada centrală a or. Edineț, parte a traseului internațional Chișinău – Cernăuți.

Localizarea proiectului: Regiunea de Dezvoltare Nord, or. Edineț, r-nul Edineț

Suma totală a proiectului: **20 738,02 mii lei;**

Suma alocată din FNDR în anul 2012: **5 361,8 mii lei;**

Suma valorificată din FNDR în anul 2012: **5 361,24 mii lei;**

Activitățile desfășurate în cadrul proiectului: 05.01.12 – semnarea acordului adițional pentru lucrările adăugătoare în valoare de 651,408 mii lei (nr. 1 la Contractul de antrepriză nr. 31 din 05.09.11); 4-5 iunie a fost evaluat impactul proiectului de către o echipă de experți de la ESRA; 12.07.12. - recepția finală a obiectului; 19.09.12. - bunurile obținute în cadrul proiectului au fost transmise Primăriei or. Edineț.

Septembrie 2012 - elaborarea și prezentarea către ADR Nord, a Planului de asigurare a durabilitate proiectului de către APL Edineț. Monitorizarea Planului de asigurare a durabilitate proiectului de către specialiștii ADR Nord.

Rezultatele obținute la momentul raportării: Proiect finalizat; 4,3 km de drum construit. Total valorificat 20 738,02 mii lei din suma totală de 20 739,8 mii lei, ceea ce reprezintă 99,99%.

Dificultăți întâmpinate: Implicarea persoanelor cu dreptul de luare a deciziilor în procesul tehnologic a dus la diminuarea imaginii proiectului.

➤ **Acceptate spre finanțare din FNDR în 2011 – 2 proiecte (suma totală: 46 541,2 mii lei)**

5. Proiectul nr. 9661: „Stabilirea unui sistem de management integrat al deșeurilor menajere solide în Regiunea de Dezvoltare Nord”.

Denumirea applicantului: Primăria orașului Soroca;

Obiectivul general al proiectului: Îmbunătățirea nivelului de protecție a mediului și reducerii riscurilor asupra sănătății populației din zona țintă prin consolidarea managementului integrat al deșeurilor menajere solide.

Localizarea proiectului: Regiunea de Dezvoltare Nord: r-nul Soroca;

Suma totală a proiectului: **43 970,5 mii lei;**

Suma alocată din FNDR în anul 2012: **321,0 mii lei;**

Suma valorificată din FNDR în anul 2012: **320,99 mii lei;**

Activitățile desfășurate în cadrul proiectului: contractarea serviciilor de proiectare pentru stația de sortare și a platformelor; organizarea a 2 ședințe de lucru cu instituțiile de proiectare; 13.06.12 – depunerea PT la serviciul de verificare și expertizare; 03.09.2012 - prezentarea Raportului de verificare la proiectul de execuție pentru construcția stației de sortare și a platformelor de colectare a deșeurilor către ADR Nord; 20.08.2012. – prezentarea raportului de verificare pentru construcția poligonului de depozitare a deșeurilor.

La data de 20.07.12 ÎM „AVENSA” SRL a depus documentația tehnică la Inspekția Ecologică de Stat pentru obținerea Avizului ecologic. La data de 23.07.12 documentația tehnică a fost depusă la Centrul de Sănătate Publică pentru obținerea Avizului sanitar.

Avizele Expertizei Ecologice de Stat au fost prezentate la ADR Nord doar la data de 18.12.12.

Rezultatele obținute la momentul raportării: Elaborat PT pentru stația de sortare, platformele pentru amplasarea containerelor, poligonului pentru deșeuri, drumului de acces și a platformei pentru dejecții animaliere.

Dificultăți întâmpinate: Prezentarea cu întârziere a certificatelor de urbanism de către beneficiar cât și procesul lent de elaborare a documentației tehnice au dus la tergiversarea implementării proiectului.

6. Proiectul nr. 9665: „Inaugurarea incubatorului de afaceri din comuna Larga – un factor important în activitățile privind măsurile active de ocupare a tineretului din regiune”, com. Larga

Denumirea applicantului: Comuna Larga, raionul Briceni;

Obiectivul general al proiectului: Consolidarea unui sector economic privat regional dinamic, capabil să facă față forțelor concurențiale și competiției regionale, naționale și internaționale la nivelul r-ului Briceni.

Localizarea proiectului: Comuna Larga, raionul Briceni;

Suma totală a proiectului: **4 846,91 mii lei;**

Suma totală a proiectului din FNDR: **2 570,7 mii lei;**

Suma alocată din FNDR în anul 2012: **2 389,0 mii lei;**

Suma valorificată din FNDR în anul 2012: **2 294,29 mii lei;**

Contribuție APL: 2 276,14 mii lei;

Activitățile desfășurate în cadrul proiectului: Contractarea serviciilor de proiectare pentru lucrările de reparații și montaj. În luna septembrie - contractarea operatorului economic care a executat lucrările de renovare a clădirii incubatorului, a responsabilului tehnic și a autorului de proiect. La data de 27.09.12 ADR Nord a semnat contract cu Centrul „CONTACT”, care a desfășurat campania de informare și conștientizare în cadrul proiectului.

Achiziționarea tehnicii de calcul și a utilajului necesar pentru incubator în perioada lunii octombrie.

Rezultatele obținute la momentul raportării: Proiectul a fost finalizat. Total valorificat - 2 570,39 mii lei, ceea ce reprezintă 99,99% din suma alocată din sursele FNDR de 2 570,7 mii lei.

Dificultăți întâmpinate: Apariția necesității efectuării schimbărilor în interiorul proiectului în scopul optimizării cheltuielilor și calitatății lucrărilor.

➤ **Aprobate spre finanțare în anul 2012 – 4 proiecte noi, (suma totală – 80 024,4 mii lei).**

7. Proiectul nr. 9892: „Reparația sectorului de drum local L-37 „Lipcani-Bălășinești-Corjeuți-Tîrnova”, s. Corjeuți, r-nul Briceni

Denumirea applicantului: Primăria s. Corjeuți, raionul Briceni;

Obiectivul general al proiectului: Dezvoltarea economică a localităților Corjeuți, Balasinești, r-nul Briceni, și Trinca, r-nul Edineț, ca una din zonele defavorizate.

Localizarea proiectului: satul Corjeuți, r-nul Briceni; satul Trinca, r-nul Edineț,

Suma totală a proiectului: **47 533,5 mii lei;**

Suma alocată din FNDR în anul 2012: **9 994,2 mii lei;**

Suma valorificată din FNDR în anul 2012: **9 500,42 mii lei;**

Activitățile desfășurate în cadrul proiectului: Documentația tehnică pentru construcția drumului supusă la Serviciul de verificare și expertizare a proiectelor la începutul lunii iunie; 11.07.12 – depunerea caietului de sarcini pentru achiziționarea lucrărilor la AAP. În luna septembrie - deschiderea repetată a ofertelor și contractarea operatorului economic, a responsabilului tehnic și autorului de proiect. Lucrările de construcție a drumului au demarat la data de 19 octombrie.

Rezultatele obținute la momentul raportării: Lucrările de construcție a drumului sunt în derulare. 0,8 km drum construit, lucrări de pregătire pentru sectoare de ocolire de la poduri efectuate.

Dificultăți întâmpinate: Necoordonarea proiectului tehnic cu deținătorii rețelelor inginerești a tergiversat executarea lucrărilor de construcții a podurilor.

8. Proiectul nr. 9889: „Intersecții Culturale” s. Băhrinești, r-nul Florești

Denumirea aplicantului: Primăria Băhrinești, r-nul Florești;

Obiectivul general al proiectului: Integrarea localităților Rediul-Mare, r-nul Dondușeni; Pelinia, r-nul Drochia; Alexăndreni, r-nul Sângerei; Rogojeni, r-nul Șoldănești; Negureni, r-nul Telenești, și a 12 localități din r-nul Florești, situate în lunca râului Răut, în circuitul cultural-turistic regional;

Localizarea proiectului: s. Băhrinești, r-nul Florești;

Suma totală a proiectului: **2 542,9 lei;**

Suma solicitată din FNDR: **1 249,7 mii lei;**

Suma alocată din FNDR în anul 2012: **1 249,7 mii lei;**

Suma valorificată din FNDR în anul 2012: **1216,72 mii lei;**

Contribuția altor finanțatori (FISM): 1 293,2 mii lei;

Activitățile desfășurate în cadrul proiectului: 13.06.12 – Documentația tehnică pentru lucrările de amenajare a Centrului de Cultură a fost depusă la Serviciul de Verificare și Expertizare; a fost depus caietul de sarcini pe lucrări la AAP, contractarea operatorului economic, a responsabilului tehnic și a autorului de proiect; achizițiile publice pe bunuri. 24.10.12 - Recepția la terminarea lucrărilor; 31.10.2012. - Recepția finală a obiectului; 20.12.12 - transmiterea bunurilor obținute în urma implementării proiectului beneficiarului final, APL s. Băhrinești, r-ul Florești; elaborarea Planului de asigurare a durabilității proiectului.

Rezultatele obținute la momentul raportării: Proiectul a fost finalizat. Total valorificat - **1216,72** mii lei, ceea ce reprezintă 97,36% din suma alocată din sursele FNDR de **1 249,7 mii lei.**

Dificultăți întâmpinate: Tergiversarea depunerii de către aplicant a bugetului final al proiectului. Apariția necesității efectuării schimbărilor în documentația tehnică din cauza că s-au depistat unele lucrări ce nu au fost inițial incluse în PT.

9. Proiectul nr. 9893: „Reabilitarea rețelei de drum public local Pîrlița-Dumbrăveni-Vădeni-Florești”, CR Soroca

Denumirea aplicantului: Consiliul raional Soroca;

Obiectivul general al proiectului: Îmbunătățirea accesului populației, bunurilor și serviciilor din r-nele Soroca și Florești pe piața regională, în vederea stimulării dezvoltării economice durabile, prin asigurarea unei infrastructuri de transport de calitate, care va face conexiunea cu rețeaua de drumuri naționale.

Localizarea proiectului: Regiunea Nord, r-nele Soroca și Florești, 3 comune – Pîrlița-Dumbrăveni-Vădeni – din r-nul Soroca, 5 localități rurale din r-nul Florești situate la hotar cu r-nul Soroca – Răduleni Noi, Dumitreni, Chirilovca, Alexeevca, Gvozdova – cu conexiune la drumul republican R-7 și Magistrala 2, care asigură legătura cu orașul Soroca și Regiunea Vinița, Ucraina;

Suma totală a proiectului din FNDR: 47 339,6 mii lei;

Suma alocată din FNDR în anul 2012: 8 439,6 mii lei;

Suma valorificată din FNDR în anul 2012: 8 439,41 mii lei;

Contribuția altor finanțatori (Fondul rutier): 38 900,0 mii lei;

Activitățile desfășurate în cadrul proiectului: Elaborarea caietului de sarcini pentru porțiunea de drum ce urmează a fi finanțată din sursele FNDR. S-a depus pachetul de documente la AAP; 02.04.2012 – deschiderea ofertelor și semnarea contractului de antrepriză cu SRL „Nou Const”; 12.06.12 – lansarea proiectului; 18.06.12 – începerea lucrărilor de construcții; 05.10.12 - Recepția la terminarea lucrărilor; 12.10.2012 - Recepția finală a obiectului; 26.11.12 – transmiterea bunurilor formate în urma implementării proiectului beneficiarului final, CR Soroca.

Rezultatele obținute la momentul raportării: Proiectul a fost finalizat. Total valorificat - 8 439,39 mii lei, ceea ce reprezintă 100% din suma alocată din sursele FNDR de 8 439,6 mii lei.

10. Proiectul nr. 9898 „Finalizarea construcției apeductului magistral Bălți-Sîngerei cu ramificații comunitare”, CR Sîngerei

Denumirea applicantului: Consiliul raional Sîngerei;

Obiectivul general al proiectului: Acces la surse de apă potabilă sigure și de calitate a populației din r-nul Sîngerei, oportunitate creată pentru r-nul Telenești.

Localizarea proiectului: Regiunea Nord, r-nul Sîngerei: or. Biruinta, s. Alexăndreni s. Heciul Vechi, s. Tiplești, s. Țiplețești, s. Grigorești, s. Heciul Nou, Trifănești, Sîngereii Noi, Marinești, Mîndreștii Noi, Biliceni Noi, Biliceni Vechi, or. Sîngerei, s. Vrănești, s. Rădoaia, s. Izvoare, s. Valea Norocului, s. Drăgănești, s. Sacarovca, s. Chirileni, s. Cotiujenii Mici, s. Alexeuca, s. Gura Oituz, s. Lipovanca, s. Brejeni, s. Ciuciueni, s. Iezarenii Vechi, s. Grigorăuca, s. Cozeșt cu prelungire pe teritoriul r-nului Telenești.;

Suma totală a proiectului: 22 801,60 mii lei;

Suma alocată din FNDR în anul 2012: 12 120,9 mii lei;

Suma valorificată din FNDR în anul 2012: 11488,4 mii lei;

Activitățile desfășurate în cadrul proiectului: 18.05.12, către ADR Nord a fost prezentat raportul de verificare și expertizare cu nr. 0198-04-12 a PT; elaborarea caietului de sarcini; demararea lucrărilor în perioada lunii septembrie; lucrări de asamblare a căminelor de vizită; lucrări la trecerile sub calea ferată și drumuri cu instalarea tuburilor de protecție; lucrări la rețelele electrice

până la terenul amplasării stației de pompare; 31.10.12 - ședință de lucru cu actorii implicați în procesul de implementare a proiectului.

Rezultatele obținute la momentul raportării: 4,463 km rețea de apeduct construit.

Dificultăți întâmpinate: Apariția necesității efectuării modificărilor în documentația tehnică a proiectului, lucrări ce nu au fost incluse inițial în PT (intersecția cu conductele de gaz, soluții pentru traseul inundat de ape subterane, schimbarea specificației la utilaje în stația de pompare).

Ca rezultat, din cele 11 proiecte implementate de către ADR Nord (suma totală: **188 100,4 mii lei**): 7 proiecte finalizate în a. 2012; 3 proiecte aprobate spre finanțare din FNDR în a. 2013. Proiectul: „Stabilirea unui sistem de management integrat al deșeurilor menajere solide în Regiunea de Dezvoltare Nord” nu a fost aprobat spre finanțare în a. 2013, conform deciziei CNCDR nr.17/12 din 20.12.12.

➤ **Implementarea proiectelor cu surse externe de finanțare**

Proiectele finanțate din sursele Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), implementate de ADR Nord:

➤ Programul: Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova

1. Proiectul „Aprovizionarea cu servicii de apă și canalizare a locuitorilor satului Duruitoarea Veche, comuna Costești, r-nul Rîșcani”

Denumirea applicantului: Primăria Costești, r-nul Rîșcani;

Obiectivul general al proiectului: Crearea accesului la servicii de apă și canalizare accesibile pentru locuitorii satului Duruitoarea Veche;

Localizarea proiectului: Regiunea Nord, r-nul Rîșcani;

Suma totală a proiectului: **3 074,21 mii lei (2 286,5 mii lei – construcție apeduct și o porțiune din rețele de canalizare; 787,71 mii lei - extindere proiect);**

Suma alocată de la GIZ: **2 954,21 mii lei (2 166,5 mii lei - construcție apeduct și o porțiune din rețele de canalizare; 787,71 mii lei - extindere proiect);**

Suma alocată de la GIZ în anul 2012: **2 388,98 mii lei (1 601,3 mii lei - construcție apeduct și o porțiune din rețele de canalizare; 787,71 mii lei - extindere proiect);**

Suma valorificată în anul 2012: **1 997,33 mii lei (1 667,37 mii lei - construcție apeduct și o porțiune din rețele de canalizare; 329,96 mii lei - extindere proiect);**

Contribuția APLI și II: 120,0 mii lei;

Activitățile desfășurate în cadrul proiectului: Lucrări de construcție a apeductului și a rețelilor de canalizare; dezvoltarea capacităților ÎM Costești; finalizarea lucrărilor de construcții; lucrări de conectare a stațiilor de pompare nr. 1 și nr. 2 la rețelele electrice; conectarea consumatorilor la rețeaua de apeduct; 03.10.12 – transmiterea bunurilor, obținute în urma implementării proiectului, beneficiarului final, APL Costești; 20.11.12 - vizită de lucru a

reprezentanților GIZ, ADR Nord, CR Rîșcani; extinderea proiectului din sursele GIZ (în sumă de 786,00 mii lei (50 000 Euro) care vor fi utilizate pentru reparația sediului ÎMDP „Apă-Canal Costești”; contractarea operatorului economic.

Rezultatele obținute la momentul raportării: 7,1 km de rețele de apeduct integral și o porțiune de 3,2 km rețele de canalizare, lucrări de renovare a sediului instituției prestatoare de servicii „Apă-Canal” Costești demarate. Total valorificat – 2 233,9 mii lei din costul total al proiectului de 2 286,5 mii lei, ceea ce reprezintă 97,70%. Proiectul a fost extins.

Dificultăți întâmpinate: Apariția necesității efectuării modificărilor în documentația tehnică din cauza, lucrări cu referire la amplasarea stației de pompare, ce nu au fost inițial incluse în PT.

2. Proiectul „Iluminare stradală în comuna Tătărauca Veche, r-nul Soroca”

Denumirea aplicantului: Primăria comunei Tătărauca Veche, r-nul Soroca;

Obiectivul general al proiectului: Crearea sistemului de iluminare stradală în cele 6 localități ale comunei Tătărauca Veche.

Localizarea proiectului: Regiunea Nord, r-nul Soroca;

Suma totală a proiectului: **4 006,5 mii lei (800,0 mii lei – construcție rețele iluminat stradal; 3 206,5 mii lei – extindere proiect);**

Suma transferată de la GIZ în anul 2012: **4006,47 mii lei;**

Suma valorificată în anul 2012: **1 931,43 mii lei;**

Activitățile desfășurate în cadrul proiectului: Finalizarea PT; 26.04.2012 – lansarea oficială a proiectului; crearea ÎM; activități de informare și conștientizare; 02.07.12 – prezentarea către ADR Nord a raportului de verificare și expertizare la PT; elaborarea caietului de sarcini; 17.08.2012 – semnarea contractului cu operatorului economic; contractate serviciile de supraveghere tehnica (6,97 mii lei) și servicii de minitorizare a obiectului (2,09 mii lei). La 14.09.2012 - eliberarea Autorizația de Construcție de către primăria comunei Tătărauca Veche; demararea lucrărilor de construcție și montare.

Pe parcursul lunii septembrie 2012 - elaborarea devizului de cheltuieli pentru reparația oficiului ÎM ”TĂTĂRĂUCA-SERVICE”; 28.09.2012 - emiterea Raportului de verificare; extinderea proiectului în sumă de 2 742,75 (172 500 euro) din sursele GIZ; 22.10.2012 - concursul de selectare a agentului economic care va executa lucrările de renovare a oficiului prestatorului de servicii, ÎM ”TĂTĂRĂUCA-SERVICE”; 05.12.2012 - licitația publică în scopul selectării antreprenorului ce va executa lucrările de extindere la sistemul de iluminare stradală; 10.12.2012 – contractarea operatorului economic; lucrări de extindere. În perioada lunii noiembrie a fost achiziționat un excavator – încărcător în valoare de 935,60 mii lei (contractul nr. 166 din 01.11.12 cu SRL „EAST-AUTO-LADA”).

Rezultatele obținute la momentul raportării: Lucrările din cadrul I etape au fost finalizate; 4,68 km rețele de iluminat stradal construit; 113 unit. de corpuri de iluminare stradală instalate; 11 dulapuri de evidență a energiei electrice și dirijare instalate.

Dificultăți întâmpinate: Din cauza întârzierii importului corpurilor de iluminat din China s-a tergiversat procesul de implementare a proiectului.

1. Proiect finanțat din sursele Ambasadei Republicii Cehe: „Analiza cost-beneficiu – instrument necesar pentru implementarea proiectelor investiționale de anvergură”

Denumirea aplicantului: Agenția de Dezvoltare Regională Nord;

Obiectivul general al proiectului: Informarea autorităților publice și actorilor regionali privind importanța analizei cost-beneficiu în perspectiva accesării fondurilor europene și implementării proiectelor investiționale de anvergură.

Localizarea proiectului: Regiunea Nord;

Suma totală a proiectului: **5 943 de euro (91 074 MDL);**

Suma transferată de la Ambasada R. Cehe către ADR Nord în anul 2012: **91 336 lei;**

Suma valorificată în anul 2012: **21 995 mii lei;**

Activitățile desfășurate în cadrul proiectului: mai-iunie 2012 – elaborarea planului de implementare a proiectului; 22.06.12 – 07.07.12 elaborarea conceptului și textului broșurii;

Rezultatele obținute la momentul raportării: 06.03.12 – semnarea contractului de finanțare; 19.06.12 – semnarea contractelor pentru achiziționarea serviciilor (contractele nr. 85 și nr. 86 din 19 iunie 2012). În perioada octombrie – decembrie s-au petrecut următoarele activități: masa rotundă privind discutarea conceptului broșurii: „Analiza cost-beneficiu – instrument necesar pentru implementarea proiectelor investiționale de anvergură” Elaborarea, machetarea, editarea și repartizarea broșurii; plasarea pe pagina web al ADR Nord, MDRC ș. a. instituții relevante; masa rotundă de evaluare; prezentarea raportului narativ și financiar.

➤ Evidența și monitorizarea responsabilităților contractuale

Pe parcursul anului 2012, ADR Nord a monitorizat implementarea proiectelor, prin intermediul următoarele instrumente:

- Actualizarea planurilor de implementare și finanțare a proiectelor cât și verificarea permanentă a îndeplinirii termenelor de executare a lucrărilor;
- Solicitarea și recepționarea rapoartelor săptămânale de la managerii de proiecte;
- Verificarea actelor de recepție a lucrărilor prezentate de operatorii economici;
- Efectuarea vizitelor la locul de implementare a proiectelor;
- Planificarea și efectuarea vizitelor speciale la proiectele la care au fost semnalate nereguli.

➤ Elaborarea rapoartelor trimestriale de monitorizare a proiectelor

În cadrul procesului de implementare a fiecărui proiect au fost elaborate rapoarte după cum urmează:

- În rezultatul fiecărei vizite la locul implementării proiectului, managerul de proiect sau o altă persoană responsabilă pentru implementarea proiectului din cadrul ADR a elaborat un *Raport privind activitățile realizate conform planului de implementare a proiectului*, și un proces-verbal al ședinței de lucru;
- *Raport privind valorificarea bugetului proiectului individual*, care a fost elaborat lunar de către specialistul în elaborarea, implementarea și monitorizarea proiectelor. Acest raport reflectă mijloacele financiare aprobate, contractate și transferate, precum și cheltuielile efectuate în cadrul proiectului individual, redistribuite conform structurii bugetare și surselor de finanțare.
- *Raportul privind monitorizarea proiectului individual*, care a fost elaborat trimestrial de către specialistul în elaborarea, implementarea și monitorizarea proiectelor.
- *Raportul trimestrial privind monitorizarea mijloacelor financiare*, care a fost elaborat de către specialiștii Secției management proiecte și prezentat către MDRC și CRD.

➤ ***Elaborarea documentelor de transmitere a proprietății și de gestiune a serviciilor publice noi create***

În conformitate cu legislația în vigoare, ADR Nord va elabora documente de transmitere a bunurilor / serviciilor publice noi create în cadrul proiectelor finanțate din sursele FNDR, inclusiv cele cu suportul donatorilor străini, utilizând procedurile de transmitere în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la modul de transmitere a întreprinderilor de stat, organizațiilor, instituțiilor, a subdiviziunilor lor, clădirilor, construcțiilor și altor mijloace fixe, aprobate prin HG nr. 688 din 09.10.1995.

GIZ va oferi experți care vor facilita procesul de elaborare a documentelor de transmitere a proprietății și de gestiune a serviciilor publice noi create.

Pe parcursul trimestrului II, conform graficului înaintat de MDRC, ADR Nord a elaborat documentele necesare și a transmis bunurile formate în urma implementării și finalizării a: 7 proiecte finanțate din sursele FNDR, 1 proiect finanțat din sursele GIZ (Costești - apeduct) și 1 proiect finanțat din sursele Ambasadei Republicii Cehe în RM.

➤ ***Evaluarea impactului proiectului implementat***

La 6 luni după încheierea fiecărui proiect se va efectua un studiu de impact. Studiul va fi realizat în parteneriat cu Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți. În total, vor fi efectuate 4 studii de impact. De asemenea, se vor efectua sondaje pe site-ul ADR Nord.

În scopul asigurării sustenabilității proiectelor, ADR Nord a solicitat elaborarea Planurilor de asigurare a durabilității proiectului de la APL din or. Edineț, APL din or. Biruința și APL din s. Băhrinești, r-ul Florești. La solicitarea ADR Nord, beneficiarii au prezentat, lunar, note informative privind realizarea activităților conform Planului. Ulterior ADR Nord a elaborat și remis către MDRC o notă informativă cu privire la activitățile întreprinse în procesul de monitorizare a activităților din cadrul Planurilor de asigurare a durabilității proiectelor.

2.3.3 Dezvoltarea capacităților întreprinderilor prestatoare de servicii publice create sau dezvoltate în cadrul proiectelor implementate în 2012.

Asistență privind dezvoltarea capacităților întreprinderilor prestatoare de servicii publice create sau dezvoltate în cadrul proiectelor a fost oferită ÎM ce activează în domeniul asigurare cu apă și canalizare, din cadrul proiectelor din or. Fălești; or. Otaci, r-nul Oconița; or. Biruința, r-nul Sîngerei; or. Soroca și or. Costești, r-nul Rîșcani.

În urma ședinței de lucru comune cu partenerii din cadrul proiectului din or. Biruința, desfășurată la data de 31.10.12, s-a decis ca, ADR Nord să vină cu un demers către MDRC privitor la solicitarea din partea GIZ a unui expert în domeniul deșeurilor, care va organiza activități de instruire pentru personalul ÎM „DPGCL” în scopul asigurării unui management calitativ al serviciului nou creat.

➤ *Instruirea angajaților întreprinderilor prestatoare de servicii publice*

În cadrul proiectului „Asigurarea cu apă și canalizare a locuitorilor satului Duruitoarea Veche, comuna Costești, r-nul Rîșcani”, ADR Nord, în colaborare cu experții GOPA din cadrul GIZ, au oferit directorilor ÎM consultanță și suport privind documentația necesară pentru un management adecvat al întreprinderii.

În cadrul proiectului din com. Tătărauca Veche a avut loc atelierul de lucru cu tematica: „Iluminare stradală eficientă în comuna Tătărauca Veche”, unde s-a convenit să se petreacă un sondaj în toate cele 6 localități ale comunei Tătărauca Veche, cu implicarea primăriei, directorului ÎM, consilierilor locali și reprezentanților societății civile pentru a aprecia capacitatea de plată a locuitorilor pentru energia electrică, care va fi consumată de sistemul de iluminat stradal și aprecierea locurilor de instalare a instalațiilor de iluminat (în afară de locurile unde sînt situate clădirile publice).

➤ *Îmbunătățirea documentelor de reglementare internă a întreprinderilor prestatoare de servicii publice*

În luna aprilie au avut loc 2 ședințe de lucru privind „Elaborarea planului de afaceri al ÎM Apă-Canal Costești”.

A fost organizată o sesiune de consultanță pentru îmbunătățirea regulamentului intern al întreprinderilor, în cadrul căreia directorii ÎM „Apa-Canal Costești” și „Apă-Canal Rîșcani” au primit setul de documente necesar pentru activitatea întreprinderii, inclusiv contractul de furnizare a apei potabile și de recepționare a apelor uzate.

➤ *Desfășurarea campaniilor de informare a consumatorilor*

În cadrul proiectelor „Iluminare stradală eficientă în com. Tătărauca Veche”, r-nul Soroca și „Reabilitarea rețelei de drum public local (L-186) Pîrlița-Dumbrăveni-Vădeni-Florești, în lungime de 13,3 km” or. Soroca au fost organizate activități de lansare, în cadrul cărora au fost

informate 77 de persoane. Au fost elaborate 4 panouri informative (pentru fiecare localitate câte 2) și 100 de pliante a câte 50 pentru fiecare proiect.

În luna mai, în com. Tătărauca Veche, r-nul Soroca a avut loc atelierul de lucru „Informarea elevilor de la Gimnaziul „Eva Gudumac”, în cadrul căruia au fost informați 43 de elevi.

În cadrul proiectelor: „Inaugurarea incubatorului de afaceri din comuna Larga – un factor important în activitățile privind măsurile active de ocupare a tineretului din regiune”, finanțat din sursele FNDR și „Iluminare stradală eficientă în com. Tătărauca Veche”, r-nul Soroca a fost contractat Centrul „CONTACT-Bălți” și AO „Consult Proiect”, au realizat următoarele activități: confecționarea și instalarea panourilor informaționale, organizarea audierilor publice, elaborarea pliantei informative, campania informativă „de la ușă la ușă”, bazată pe distribuirea pliantei informative cetățenilor din comună, elaborea unui film de scurtă durată despre iluminatul stradal în localitățile rurale ale republicii Moldova.

➤ ***Instruirea APL I și II (primari și consilieri) despre rolul APL în gestiunea eficientă a serviciilor publice.***

Au fost organizate 2 ateliere de lucru privind gestiunea eficientă a serviciilor publice: standardele de calitate a serviciilor, rolul și responsabilitățile APL I și II în procesul de implementare a proiectelor investiționale finanțate din sursele FNDR, în cadrul cărora au participat 68 de reprezentanți din primării și consilierii locali din comunele și raioanele unde se implementează proiecte. Organizarea atelierelor de lucru s-a efectuat în parteneriat cu GIZ.

3.1 Dezvoltarea instituțională a ADR Nord

Un alt obiectiv al ADR Nord, stabilit pentru 2012, este dezvoltarea capacităților actorilor regionali în elaborarea atât a strategiilor / planurilor și proiectelor instituționale, cât și regionale prin suportul consultanților din partea partenerilor de dezvoltare. În acest scop a fost elaborată Strategia de Dezvoltare Instituțională (SDI) a ADR Nord. SDI avînd menirea de a descrie misiunea și viziunea evoluției potențiale a instituției, din punct de vedere a contribuției sale la procesul de dezvoltare regională în RDN, de a releva sarcinile acesteia în implementarea SDR Nord, bazate pe percepțiile și valorile principale ale Agenției ce fundamentează activitățile prezente și cele din viitor, de a formula obiectivele strategice și acțiuni de realizare a sarcinilor trasate în perioada 2013-2020, definește mediul în care ADR Nord funcționează reieșind din schimbările care se manifestă în mediul socio-economic al RM.

SDI a fost elaborată în baza cadrului normativ-legislativ și instituțional existent în RM, cu aplicarea metodei participative de elaborare a documentelor de politici de dezvoltare instituțională și analizei detaliate a mediilor interne și externe, a principalelor provocări și oportunități de dezvoltare instituțională.

Reieșind din faptul că dezvoltarea profesională este un proces continuu, echipa ADR Nord a pretins permanent perfecționarea capacităților prin participarea activă la diverse seminare, traininguri, vizite de studiu peste hotare, instruirii organizate de colaboratorii MDRC, GIZ și partenerii de dezvoltare (tabelul de instruirii se anexează) axate nemijlocit pe domeniile de activități ale Agenției, precum și pe domenii aferente.

Totodată, colaboratorii ADR Nord au organizat sesiuni de instruire pentru potențialii aplicanți în cadrul Apelului de Propuneri de Proiecte, etapa I și II, pentru membrii CRD Nord, la care au participat activ și colaboratorii Agenției, cu prezentări în domeniul DR.

3.2 Informarea și instruirea membrilor CRD Nord

Pentru ca membrii CRD Nord să conștientizeze rolul activității lor în dezvoltarea regională, au fost petrecute diferite activități cu implicarea directă a acestora. Astfel, pe parcursul anului, membrii CRD Nord au participat la 2 seminare informativ-instructive:

- „*Politicile naționale de dezvoltare și rolul CRD în dezvoltarea regională*”, organizat în data de 22 februarie 2012
- „*Elaborarea și managementul proiectelor investiționale*”, organizat în data de 25 iunie 2012, la care au participat și managerii de proiecte, formatorii acestor activități fiind specialiștii ADR Nord și specialiștii în domeniile vizate.

3.3 Facilitarea schimbului de experiență pentru specialiștii ADR Nord și membrii CRD

Nord

Preluarea experienței pozitive din domeniul dezvoltării regionale atât din interiorul țării, cât și de peste hotare reprezintă un obiectiv important în dezvoltarea capacităților membrilor CRD Nord și ADR Nord privitor la identificarea ideilor de proiecte, elaborarea și promovarea politicilor regionale și implementarea strategiei regionale. În acest sens, au fost binevenite vizitele de studiu peste hotarele RM, în scopul preluării experienței țărilor europene, care au obținut succese în procesul de dezvoltare regională.

Vizite de studiu:

Pe parcursul anului 2012, colaboratorii ADR Nord au avut posibilitate să efectueze vizite de studiu peste hotarele țării în România, Estonia, Finlanda, Germania, Letonia, Cehia, Polonia și Rusia.

1. Cluj-Napoca, România, 8-10.03.2012. Conferința „Dezvoltarea regională în Europa de Sud-Est, pro și contra”

Delegația RM la conferința din Cluj-Napoca, România

În cadrul conferinței au fost prezentate studii de caz, politici publice, articole pe această temă din țările participante. De asemenea, s-a vorbit despre cum s-a dezvoltat regionalizarea în statele europene, despre transparența formării bugetului și cheltuielilor banilor publici în administrațiile publice locale. Reprezentanții statelor europene cu o mai bogată experiență și-au prezentat viziunea în privința politicilor de dezvoltare regională pentru perioada 2010-2014.

2. Poiana Brașov, România, 05-08.04.12. Seminarul cu tematica „Informație – Mesaj – Atitudine”

Participanții la seminar au abordat subiecte de actualitate privind situația din Republica Moldova și România. Unul dintre rezultatele pozitive ale seminarului a fost stabilirea de contacte de comunicare între participanți, fapt care reprezintă o excelentă posibilitate de a promova activitățile și imaginea ADR Nord prin intermediul blogurilor și altor canale de comunicare.

3. Estonia și Finlanda, 21-25.05.2012

Vizita de studiu în Estonia și Finlanda a fost binevenită pentru specialiștii delegați, care au contribuit esențial la creșterea abilităților profesionale în domeniul dezvoltării regionale. Bunele practici privind armonizarea politicilor

Delegația RM în Estonia și Finlanda

de dezvoltare regională a statelor Estonia și Finlanda, împreună cu cadrul legal și instituțional al UE, vor facilita procesul de integrare europeană a Moldovei. Este necesară continuitatea relațiilor

de colaborare cu instituții similare din țările membre ale Uniunii Europene pentru inițierea de programe și proiecte în domeniul dezvoltării regionale.

4. Republica Federală Germană, 13-16.06.2012. Forumul „GREEN VENTURES 2012”.

În cadrul acestei vizite, specialistul ADR Nord a avut posibilitate să se familiarizeze cu:

- Producerea energiei electrice cu ajutorul panourilor solare fotovoltaice;
- Importanța clasificatorului clădirilor publice în domeniul EE;
- Cunoștințe privind procesele și tehnologiile inovative de producere a energiei electrice prin incinerarea deșeurilor menajere;
- Procesul de colectare și selectare a deșeurilor;
- Metode de atragere a investițiilor;
- Importanța participării la activități organizate la nivel atât național cât și internațional (Forumuri, ateliere de lucru, seminare, întâlniri oficiale etc.)
- Importanța relațiilor de parteneriat în soluționarea problemelor privind dezvoltarea regională.

Delegația RM la Forumul „GREEN VENTURES 2012”,

5. Riga, Republica Letonia, 9-13 iulie 2012. Ministerul Protecției Mediului și Dezvoltării Regionale a Republicii Letonia.

Scopul vizitei de studiu a fost schimbul de experiență în domeniul planificării strategice, dezvoltării regionale și cooperării transfrontaliere.

Delegația ADR Nord la Ministerul Mediului și Dezvoltării Regionale din Letonia

În cadrul vizitei au participat specialiști ai ADR Nord și MDRC care au fost familiarizați cu politicile de dezvoltare regională a Letoniei, practicile de planificare strategică în domeniul dezvoltării regionale din Letonia, practicile de succes în eficiența energetică a clădirilor locative, precum și utilizarea surselor regenerabile la nivel regional, practicile de succes în domeniul cooperării transfrontaliere (Rusia, Belarusi, Lituania) etc.

Experiența Letoniei în procesul dezvoltării regionale este un model mai atractiv pentru Moldova dat fiind faptul că a avut același trecut istoric și aceleași probleme de instituționale și de mentalitate, parcurgând aceleași etape pe care urmează să le parcurgă și Moldova, și preluarea experienței Letoniei ar scurta calea în procesul dezvoltării regionale și integrării în UE.

6. *Rusia, Moscova, 10-12 septembrie 2012. Participarea directorului ADR Nord în cadrul delegației oficiale RM. Vizita directorului ADR Nord în Moscova a inclus mai multe întâlniri cu oficiali ruși din domeniul dezvoltării regionale. În cadrul acestei întâlniri s-a discutat despre posibilitatea întâlnirilor comune a experților din cele două state, despre schimbul de informații din domeniul dezvoltării regionale, despre forumurile de profil care au loc în cele două țări, despre impulsivitatea relațiilor economice etc. În acest context, s-a pus accent pe dezvoltarea relațiilor interregionale și pe organizarea forumurilor economice interregionale, care pot fi o perspectivă importantă în dezvoltarea relațiilor dintre Republica Moldova și Federația Rusă.*

Delegația RM în Rusia

7. *Polonia, 21–28 octombrie 2012. Instruire cu privire la principiile sistemului de management și monitorizare a pregătirii proiectelor infrastructurale.*

Delegația RM în Polonia

Vizita de studiu în Polonia a avut loc în cadrul ultimei etape a proiectului Ministerului Dezvoltării Regionale al Republicii Polone cu titlul „Consolidarea capacității instituționale a administrației publice în Republica Moldova în

domeniul pregătirii de proiecte strategice și de infrastructura”.

În cadrul vizitei de studiu a fost analizat mecanismul de implementare a strategiilor și a programelor privind dezvoltarea regională, au fost preluate cele mai bune practici în domeniul elaborării, implementării și evaluării proiectelor investiționale, în special celor de infrastructură.

De menționat este faptul că această vizită de studiu a contribuit la creșterea abilității profesionale a specialiștilor față de abordarea problematicii complexe a dezvoltării regionale, în special în domeniul elaborării și evaluării proiectelor infrastructurale.

8. *Republica Federală Germană, 04-10 noiembrie 2012.*

Pagina din ziarul local privind vizita delegației RM în Germania

În perioada, specialistul în planificare strategică și programare s-a aflat într-o vizită de studiu în Republica Federală Germania, regiunea BAVARIA. Tematica vizitei de studiu „Dezvoltarea regională prin cooperarea inter-municipală: cadru conceptual și practici de succes” Scopul: Contribuirea la Dezvoltarea regională din Republica Moldova pentru îmbunătățirea, sprijinirea și prestarea eficientă a serviciilor publice calitative și disponibile pentru cetățeni, precum și de a asigura capacitățile profesionale și instituționale necesare.

În cadrul acestei vizite au fost abordate următoarele subiecte:

- planificare strategică în contextul Dezvoltării Regiunilor Rurale;
- procese de comunicare între părțile implicate;
- diverse forme organizaționale structuri pentru cooperarea inter-municipală;
- abordarea multidimensională și succesivă pe marginea Dezvoltării locale/regionale;
- managementul proiectelor, monitorizarea și evaluarea mecanismelor de Dezvoltare regională.

A fost prezentată o modalitate de cooperare intercomunitară în domeniul de gestionare a deșeurilor la autoritatea de management comun al deșeurilor din regiunea Schwandorf (care servește 12 districte și 5 orașe din Estul Bavariei)

9. Republica Cehia, or. Benesov, 19-21 noiembrie 2012. Trening-ul „Reforma Administrației Publice Locale”.

Vizita de studiu a fost organizată de către Institutul de Administrare Publică din Praga cu suportul Ministerului Afacerilor Externe al Republicii Cehe în cadrul Programului Parteneriatului Estic al Comisiei Europene, cu participare reprezentanților din 6 țări din estul Europei (Moldova, Armenia, Georgia, Azerbaidjan, Ucraina și Belarus). Scopul vizitei a fost familiarizarea cu prioritățile Parteneriatului Estic, reformele Administrației Publice Locale, managementul financiar al APL și lupta împotriva corupției în Administrarea Publică din Cehia.

Delegația RM în Cehia

Participanții au avut ocazia să discute aspectele practice ale reformei Administrației Publice din Cehia și să realizeze un schimb de bune practice între statele participante.

10. Regensburg, Bavaria, Germania, 27-28 noiembrie 2012. Primul Forum Anual al Strategiei UE pentru regiunea Dunării (SUERD).

Directorul ADR Nord a participat la Forumul Anual al Strategiei Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării, care a avut loc în or. Regensburg, Germania. Discuțiile din cadrul evenimentului s-au axat pe oportunitățile și provocările în regiunea Dunării din domeniul investițiilor, dezvoltării economice, eficienței energetice și dezvoltarea infrastructurii.

Delegația RM la Forumul anual al SUERD

IV. Comunicarea, promovarea și transparența

4.1 Promovarea potențialului RDN

În 2012, ADR Nord a continuat să promoveze potențialul socio-economic și cultural al RDN prin diferite mijloace: în cadrul activităților organizate de ADR Nord și prin intermediul site-urilor www.adrnord.md, www.comunicate.md, www.civic.md etc. Cu ajutorul platformele de socializare (Facebook, Twitter, Odnoklassniki, Parteneri.md, Comment.md etc.) ADR Nord a partajat link-uri către articole informative relevante și fotografii, organizate în albume tematice. În total, ADR Nord a administrat peste 10 canale de comunicare online.

De asemenea, cu ocazia evenimentelor de promovare a RDN (a se vedea evenimentele enumerate mai jos) au fost elaborate și difuzate diverse materiale promoționale (postere, pliante etc.).

ADR Nord a continuat procesul de identificare și creare a parteneriatelor cu instituții și organizații cu misiune similară, precum și cu cele ce activează în alte domenii, în scopul utilizării experienței externe pentru dezvoltarea RDN.

Asigurarea accesului sporit la informații din domeniul DR și din domenii adiționale, atât pentru colaboratorii ADR Nord, cât și pentru actorii regionali, a fost prioritatea de bază în domeniul comunicării, informării și promovării RDN. În acest sens, ADR Nord a continuat să se informeze din buletinele electronice elaborate de Centrul Analitic Independent „Expert-Grup”; Asociația pentru Dezvoltare Participativă ADEPT; Institutul de Dezvoltare și Inițiative Sociale „Viitorul”; Centrul NAION CONTACT; Asociația pentru Politică Externă (APE); ONG „Promo-Lex”; UNFPA Moldova; Buletinul Civic.md; Buletinul CONTACT Bălți etc.

De asemenea, ADR Nord a monitorizat periodic mass-media regională și națională în vederea selectării materialelor informative ce reflectă activitățile specifice Agenției, dar și ale altor instituții ce activează în domeniul DR.

În 2012, ADR Nord a organizat următoarele activități de promovare a potențialului RDN:

- Forumul Economic Interregional Moldo-Român

Bălți, 28-29 martie 2012. Forumul Economic Interregional Moldo-Român „Promovarea potențialului economic și crearea oportunităților de atragere a investițiilor în Regiunea de Dezvoltare Nord”, organizat de ADR Nord din Republica Moldova și ADR Vest din România, sub patronajul Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, a reunit **peste 200 de participanți**, printre care oameni de afaceri din Regiunea Vest a României

Forumul economic moldo-român din RDN

și din RDN a RM, reprezentanți ai ministerelor din RM, membri CRD din RM, ambasadori, reprezentanți ai Consulatului General al României din Bălți, reprezentanți ai ONG-urilor din Republica Moldova, parteneri ADR Nord etc. În cadrul acestui eveniment au fost organizate 3 sesiuni plenare, 6 panee tematice conform sectoarelor economice din RDN și o conferință de presă.

- În rezultatul evenimentului, ADR Nord a elaborat un raport de presă ce conține peste 70 de referințe în presa locală, națională și internațională. Raportul de presă se găsește aici: <http://admord.md/libview.php?l=ro&idc=402&id=1383>.

- Ziua Europei, sărbătorită la Bălți

Bălți, 26 mai 2012. ADR Nord, în colaborare cu Centrul „Pro-Europa” Bălți, Consulatul General al României la Bălți și Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți, a organizat, în contextul Zilei Europei, o dezbatere cu genericul „Imaginea Republicii Moldova în presa moldovenească și în cea europeană”.

Ziua Europei la Bălți

Cu sprijin din partea Teatrului Național „Vasile Alecsandri” din Bălți, Ziua Europei a continuat în scuarul din Piața Vasile Alecsandri cu un festival de muzică și dans, la care au participat formații artistice din nordul Moldovei. La festival au participat autoritățile locale din Bălți și președintele CRD Nord, **Ion Parea**. //

<http://admord.md/libview.php?l=ro&idc=195&id=1330>

- ADR Nord la Forumul Național de Dezvoltare Rurală din Brăviceni

Brăviceni, Orhei, 15-16 mai 2012. În cadrul evenimentului, care a întrunit **peste 150 de participanți**, au fost prezentate expoziții și prezentări despre cele mai bune practici, proiecte de succes, posibilități

ADR Nord la Forumul din Brăviceni

existente și posibilități noi de dezvoltare rurală. //

<http://adrnord.md/libview.php?l=ro&idc=195&id=1318>

Masă rotundă: „Disparitățile regionale în Republica Moldova - oportunități de îmbunătățire a cadrului legal și strategic”

Bălți, 7 iunie 2012. Agenția de Dezvoltare Regională Nord a organizat, în parteneriat cu IDIS „Viitorul”, masa rotundă cu genericul „Disparitățile regionale în Republica

Disparitățile regionale în RM, masă rotundă

Moldova – oportunități de îmbunătățire a cadrului legal și strategic”.

La discuții au participat actori regionali din diverse structuri: autorități publice locale, mediu academic, antreprenori, societate civilă, mass-media. //

<http://adrnord.md/libview.php?l=ro&idc=195&id=1360>

- ADR Nord la Aeroportul Internațional Mărculești

Mărculești, 14 iunie 2012. Directorul ADR Nord, Ion Bodrug, a efectuat o vizită de documentare și informare la Aeroportul Internațional Mărculești, unde s-a întâlnit cu directorul general al aeroportului, Sergiu Ciobanu.

Vizita directorului ADR Nord la Aeroportul Internațional din Mărculești

Cei doi directori au făcut schimb de informații generale despre instituțiile pe care le reprezintă și au discutat despre posibilitățile de dezvoltare a Aeroportului Internațional Mărculești, instituție de importanță majoră atât pentru Regiunea de Dezvoltare Nord, cât și pentru Republica Moldova. //

<http://adrnord.md/libview.php?l=ro&idc=195&id=1380>

- Ziua Dunării. La 29 iunie 2012, în cadrul ADR Nord s-a organizat o masă rotundă cu participarea actorilor regionali unde s-a discutat despre unul dintre cele mai importante fluvii din Europa – Dunărea, Euroregiunea și despre **Strategia Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării prioritățile și oportunitățile Republicii Moldova pentru atragerea fondurilor investiționale.** <http://adrnord.md/libview.php?l=ro&idc=195&id=1406>.

- Festivalul Cartofului

Interpreta Nelly Ciobanu la Festivalul Cartofului

Corjeuți Briceni, 11 noiembrie 2012. Festivalul Cartofului a fost organizat de Agenția de Dezvoltare Regională Nord și Primăria Corjeuți în parteneriat cu Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Consiliul Raional Briceni și Federația Națională a

Fermierilor din Moldova. La eveniment și-au prezentat produsele circa **40 de agenți economici**, iar numărul vizitatorilor s-a ridicat la **3000**. De asemenea, au participat reprezentanți ai ministerelor din Republica Moldova, membri ai Consiliilor Regionale pentru Dezvoltare din Republica Moldova, ambasadori, reprezentanți ai ONG-urilor din Republica Moldova, parteneri ai ADR Nord etc. Prin organizarea Festivalului Cartofului, a fost creată o excelentă ocazie de promovare a

producătorilor autohtoni și de facilitare a exportului produselor agricole din regiune, dar și de a stabili contacte comerciale.

- În rezultatul evenimentului, ADR Nord a elaborat un raport de presă ce conține 33 de referințe în presa locală și națională. Raportul de presă se găsește aici:

<http://adrnord.md/libview.php?l=ro&idc=441&id=1677>

- Ziua Ușilor Deschise la ADR Nord. ADR Nord a organizat semestrial Ziua Ușilor Deschise. Tradițional, la acest eveniment au participat studenți de la Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți. Colaborarea ADR Nord cu Universitatea de „Alec Russo” se înscrie în prevederile din memorandumul pe care cele două instituții l-au încheiat în data de 10 noiembrie 2011.

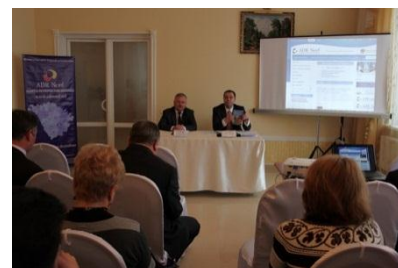

Ziua Ușilor Deschise la ADR Nord

<http://adrnord.md/libview.php?l=ro&idc=195&id=1580>

- „ADR Nord la 3 ani de activitate. Parteneriate, rezultate și perspective”

Cu ocazia celor 3 ani de activitate, ADR Nord a organizat o conferință de presă și o masă rotundă cu genericul „ADR Nord la 3 ani de activitate. Parteneriate, rezultate și perspective”. Cu acest prilej, echipa ADR Nord a prezentat jurnaliștilor, precum și invitaților din cadrul Consiliului Regional pentru Dezvoltare Nord, reprezentanți ai societății civile și parteneri cele mai importante rezultate pe care le-a obținut până în prezent.

ADR Nord la 3 ani de activitate, masă rotundă

<http://adrnord.md/libview.php?l=ro&idc=195&id=1668>

- Concursul pentru instituțiile mass-media „Cunoaște Regiunea de Dezvoltare Nord!”

Agencia de Dezvoltare Regională Nord a anunțat, cu ocazia evenimentului „ADR Nord la 3 ani de activitate. Parteneriate, realizări și perspective”, rezultatele concursului pentru instituțiile mass-media „Cunoaște Regiunea de Dezvoltare Nord!”, lansat în data de 5 iulie și încheiat pe 15 decembrie 2012, perioadă în care 18 jurnaliști de la instituții de presă republicane și locale au relatat, în peste 30 de materiale media, despre cele mai importante activități organizate de ADR Nord. Detalii despre concurs:

Premierea jurnaliștilor

<http://adrnord.md/libview.php?l=ro&idc=195&id=1674>

4.2 Promovarea proiectelor implementate, conform priorităților SDRN

În 2012, ADR Nord a mediatizat activitățile de lansare a proiectelor prin intermediul canalelor proprii de comunicare, a mass-mediei, a panourilor informative și a pliantelor de prezentare a proiectelor, a difuzat comunicate de presă, publicate pe site-urile www.adrnord.md și www.comunicate.md, site-uri care au servit drept primă sursă pentru materialele informative publicate în presa regională și cea națională.

Informații relevante despre proiectele regionale implementate au fost diseminate prin intermediul panourilor informaționale, care au fost montate în localitățile beneficiarilor proiectelor de DR.

Informarea reprezentanților mass-media privind etapele implementării proiectelor s-a efectuat prin intermediul vizitelor în teritoriu și a comunicatelor de presă.

ADR Nord a actualizat rubrica „Proiecte de dezvoltare regională” din site-ul www.adrnord.md (meniul orizontal), asigurând astfel transparența etapelor de implementare a proiectelor.

În perioada de raportare, ADR Nord a organizat lansarea festivă a 3 proiecte de DR. Lansarea acestora a fost promovată în toate canalele de comunicare ale ADR Nord, precum și în mass-media.

Proiecte lansate

- *Tătărăuca Veche, Soroca, 26 aprilie 2012.* MDRC, ADR Nord și Primăria comunei Tătărăuca Veche, raionul Soroca, au organizat evenimentul de lansare a proiectului de dezvoltare regională „*Iluminare stradală eficientă în comuna Tătărăuca Veche*”. Lansarea proiectului a avut loc în incinta Gimnaziului „Eva Gudumac”. Până la finele anului 2012, în comuna Tătărăuca Veche din raionul Soroca va fi instalat un sistem modern de iluminare stradală, de care vor beneficia în jur de 2200 de locuitori. // <http://adrnord.md/libview.php?l=ro&idc=195&id=1296>

Lansarea proiectului de iluminare stradală, la Tătărăuca Veche, Soroca

- *Bălți, 5 mai, 2012.* Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți și Agenția de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord) au lansat, la inițiativa cercetătorilor de la universitatea bălțeană, proiectul „*Managementul competitivității strategice a capitalului uman pe piața muncii a Republicii Moldova în condițiile dezvoltării regionale*”, parte a programului de stat „Dezvoltarea competitivității și creșterea economică

Lansarea proiectului, la Universitatea bălțeană

durabilă în contextul economiei bazate pe cunoaștere, globalizare și integrare regională și europeană”, coordonat de către rectorul Academiei de Studii Economice a Moldovei, Grigore Belostecinic. Proiectul este finanțat de Academia de științe a Moldovei și va fi implementat, timp de 2 ani, de Universitatea de Stat „Alec Russo” în colaborare cu ADR Nord.

// <http://adrnord.md/libview.php?l=ro&idc=195&id=1305>

Soroca, 12 iunie 2012. Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor (MDRC) și Agenția de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord), în colaborare cu Consiliul raional Soroca, au lansat proiectul de dezvoltare regională „Reabilitarea rețelei de drum public local (L-186) Pîrlița-Dumbrăveni-Vădeni-Florești, în lungime de 13,3 km”. În 2012, ADR Nord și-a planificat reabilitarea a 1,7 km din totalul de 13,3 km din lungimea drumului public local L-186.

<http://adrnord.md/libview.php?l=ro&idc=195&id=1364>

Lansarea proiectului de reabilitare a rețelei de drum din raionul Soroca

Târgul proiectelor. În scopul promovării proiectelor de dezvoltare regională și a atragerii investițiilor, ADR Nord a inițiat rubrica „Târgul proiectelor” pe site-ul www.adrnord.md, prezentarea căreia a fost realizată cu ocazia evenimentului de celebrare a 3 ani de la fondarea ADR Nord. <http://adrnord.md/libview.php?l=ro&idc=195&id=1668>

4.3 Îmbunătățirea comunicării cu APL, partenerii interni și externi, ADR

Planul de informare și comunicare al ADR Nord, elaborat în anii 2010 și 2011, a fost actualizat. Acest plan a asigurat transparența și buna promovare a activităților ADR Nord. Măsurile de implementare a ghidului de comunicare în DR au avut ca scop:

- Promovarea obiectivelor de DR, RDN și activităților ADR Nord;
- Asigurarea transparenței privind valorificarea FNDR;

Asigurarea comunicării externe

Pentru a asigura comunicarea eficientă a ADR Nord cu APL, ONG, publicul din RDN, mass-media regională și națională, potențialii donatori sau investitori și mediul de afaceri au fost utilizate următoarele instrumente: materiale informative (postere, pliante, broșuri), buletine informative, rapoarte semestriale/anuale, vizite de studiu, întruniri informative, mese rotunde, conferințe, comunicate și note de presă, avize, alte materiale informative.

Comunicarea eficientă cu mass-media s-a desfășurat prin intermediul comunicatelor de presă, buletinelor informative, rapoartelor și dosarelor de presă, întrunirilor neformale, vizitelor informative, actualizării site-ului și a canalelor de comunicare în rețelele de socializare, prin organizarea conferințelor de presă și a zilei ușilor deschise.

Comunicarea cu APL, potențialii donatori sau investitori și mediul de afaceri a fost întreținută prin elaborarea de materiale informative: broșuri, pliante, site-ul www.adrnord.md, elaborarea materialelor video, publicații media, organizarea și desfășurarea de conferințe, prezentări, participarea la târguri și conferințe internaționale.

În vederea îmbunătățirii comunicării dintre APL și ADR Nord, Agenția a actualizat, ori de câte ori a organizat evenimente cu participarea APL, baza de date cu adresele electronice și a stăruit asupra eficienței comunicării prin intermediul poștei electronice și a altor canale electronice de comunicare.

Asigurarea comunicării interne

Pentru a asigura comunicarea eficientă a ADR Nord cu CRD Nord, ADR-urile și MDRC, s-au folosit următoarele instrumente: întruniri informative, prezentări, buletine informative electronice lunare, rapoarte anuale, vizite de studiu, întreținerea site-ului, publicații media.

Comunicarea dintre ADR Nord, ADR Centru și ADR Sud s-a realizat prin participarea la evenimente comune. Totodată, ADR-urile s-au informat reciproc și prin intermediul canalelor de comunicare proprii.

În scopul dezvoltării capacităților de comunicare și promovare, au fost organizate 2 traininguri:

- 1) *Ivancea, Orhei, 14-15 august. Training de fotojurnalism social.* Trainer: Nicolae Pojoga.

Trainingul a avut loc cu sprijinul GIZ. Pe parcursul a două zile, îndrumați de fotograf și profesorul Nicolae Pojoga, participanții au deprins setările de bază ale camerei foto, de la contrast la luminozitate. Totodată, au învățat să traseze limitele de manipulare a imaginii digitale. Mai mult, au fost antrenați într-un exercițiu practic de fotografiere, pentru ca apoi să își analizeze critic produsele. <http://adrnord.md/libview.php?l=ro&idc=195&id=1451>

Activități practice la trainingul de fotojurnalism

- 2) *Vadul lui Vodă, 2-3 noiembrie. Training de instruire în domeniul comunicării interne și externe.* Trainer: Ludmila Andronic.

Trainingul a avut loc cu sprijinul GIZ. Sesiunea a inclus identificarea partenerilor instituțiilor de dezvoltare regionale și a tematicelor de comunicare specifice. Mai mult, s-a pus accent pe instrumente de prezentare a mesajului către fiecare categorie de public, de la partenerii de dezvoltare la potențialii investitori. <http://adrnord.md/libview.php?l=ro&idc=195&id=1581>

Instituțiile de dezvoltare regională pun bazele unui sistem coerent de comunicare internă și externă

Asigurarea transparenței în activitățile ADR Nord și a informării

Un principiu de bază în activitatea ADR Nord a fost asigurarea transparenței în activitățile Agenției. În acest sens, sistematic, ADR Nord a depus maxim efort pentru a oferi publicului informații privind activitatea Agenției: comunicate de presă, note de presă, note informative, buletine informative, știri etc., toate fiind publicate pe site-ul www.adrnord.md, multe dintre acestea fiind republicate și pe site-urile www.comunicate.md, www.civic.md. De asemenea, pe site-ul oficial al Agenției au fost date publicității rapoartele de activitate semestriale și anuale pentru anul 2011 și 2012, decizii și procese-verbale din cadrul CRD Nord, precum și alte documente de interes public.

ADR Nord a organizat și a desfășurat evenimente comune cu mass-media, reprezentanții APL, membrii CRD Nord, membri ONG: un forum interregional, mese rotunde, conferințe, ateliere de lucru, ziua ușilor deschise etc.

În acest sens, au fost organizate:

- **4 conferințe de presă:** (1) cu ocazia Forumului Economic Interregional Moldo-Român, cu ocazia lansării proiectelor (2) „Iluminare stradală eficientă în comuna Tătărauca Veche” și (3) „Reabilitarea rețelei de drum public local (L-186) Pîrlița-Dumbrăveni-Vădeni-Florești, în lungime de 13,3 km”. (4) Conferință de presă în contextul evenimentului „ADR Nord la 3 ani de activitate. Parteneriate, realizări și perspective”.
- **Ziua ușilor deschise** (eveniment organizat trimestrial).
- **Forumul Economic Interregional Moldo-Român** „Promovarea potențialului economic și crearea oportunităților de atragere a investițiilor în Regiunea de Dezvoltare Nord”, 28-29 martie 2012. (*Peste 70 de referințe* în mass-media din Republica Moldova și România; *18 parteneri media* din Republica Moldova).
- **Festivalul Cartofului**, 11 noiembrie 2012. (*Peste 40 de referințe* în presa republicană și locală).
- **Un concurs pentru instituțiile mass-media cu genericul „Cunoaște Regiunea de Dezvoltare Nord!”**, perioada 5 iulie – 15 decembrie 2012. (*Peste 30 de referințe* în mass-media; 3 jurnaliști pe locurile I, II și III și 6 jurnaliști cu mențiune; valoarea totală a premiilor – 8400 de lei, bani proveniți din sponsorizare).
- **Târgul proiectelor. Portofoliul proiectelor ADR Nord**, prezentate online.
- **12 buletine electronice informative lunare**, difuzate la peste 250 de abonați.
- **Peste 150** de comunicate de presă, note de presă, anunțuri și invitații.
- **Peste 30** ieșiri la emisiuni și interviuri televizate.
- **Peste 35** de intervenții la emisiuni și reportaje la radio.
- **Peste 370.500 accesări** pe site-ul oficial al ADR Nord.

V. Cooperarea cu partenerii de dezvoltare

5.1 Cooperare cu partenerii regionali de dezvoltare

ADR Nord a continuat colaborarea cu partenerii regionali de dezvoltare, societatea civilă, mass-media locală și regională, mediile de afaceri și academic.

Astfel: în colaborare cu:

- **ONG „CONTACT” Bălți** ADR Nord a organizat activități de dezvoltare a capacităților actorilor regionali din RDN și de promovare a parteneriatelor sociale
- Cu **ODIMM, ZEL Bălți, ADR Vest din România și alți parteneri din mediul de afaceri** ADR Nord a organizat, în premieră, la Bălți, Forumul Economic Interregional (eveniment descris la p. 4.1)
- Cu **Universitatea de Stat „A. Russo”** au fost organizate studii de cercetare:
 1. *Privind capacitatea APL din RDN de a planifica, atrage și gestiona investiții în domeniile prioritare SDR Nord;*
 2. *În cadrul Programului de stat „Managementul competitivității strategice a capitalului uman pe piața muncii a Republicii Moldova în condițiile dezvoltării regionale”, care se va solda cu o strategie regională privind capitalul uman.*
 3. *Privind situația actuală în domeniul AAC, managementul deșeurilor solide, situația economică și turism.*
- Cu **IDIS „Viitorul”,** în parteneriat cu **Centrul Analitic Independent „Expert-Grup”** și **Asociația pentru Politică Externă,** a fost organizată o masă rotundă cu genericul „Disparitățile regionale în Republica Moldova – oportunități de îmbunătățire a cadrului legal și strategic” (eveniment descris la p. 4.1).

Semnarea acordului de colaborare cu AITT

- Cu **Agenția pentru Inovare și Transfer Tehnologic (AITT).** La 31 mai 2012, Agenția de Dezvoltare Regională Nord a Republicii Moldova, reprezentată de directorul Ion BODRUG, și Agenția pentru Inovare și Transfer Tehnologic (AITT), reprezentată de directorul general Roman CHIRCA, au semnat, la Bălți, un Acord de colaborare în domeniul dezvoltării durabile a Regiunii de Dezvoltare Nord a Republicii Moldova. Acordul de colaborare s-a încheiat între cele două instituții în vederea realizării și dezvoltării de programe comune, specifice domeniului dezvoltării capacităților instituționale. Detalii aici: <http://adrnord.md/libview.php?l=ro&idc=195&id=1342>.

➤ Cu **Banca Comercială „Mobiasbancă - Groupe Société Générale” S.A.** La **6 noiembrie 2012**. Agenția de Dezvoltare Regională Nord, reprezentată de directorul Ion Bodrug, și reprezentată de vicepreședintele băncii, Mylène Nicolas De March, au semnat un Acord de parteneriat. Prin acest Acord de parteneriat, părțile și-au exprimat voința de a institui un parteneriat în vederea promovării și implementării în comun în Regiunea de Dezvoltare Nord a unor condiții avantajoase de creare a parteneriatului public-privat (PPP), inclusiv prin intermediul experților naționali și internaționali. Acordul a fost semnat în vederea atragerii investițiilor private în Regiunea de Dezvoltare Nord, realizării proiectelor de interes public, creșterii eficienței și calității serviciilor, lucrărilor publice și altor activități de interes public și utilizării eficiente a patrimoniului public și a banilor publici.

Semnarea acordului de colaborare cu BC „Mobiasbancă”

5.2 Cooperare cu partenerii internaționali de dezvoltare

În perioada de raportare, ADR Nord a beneficiat de asistență tehnică din partea experților din Letonia (Ministerului Protecției Mediului și Dezvoltării Regionale a Republicii Letonia) în cadrul proiectului bilateral *privind suportul ADR Nord la actualizarea documentelor de politici*.

De asemenea, ADR Nord a beneficiat și de suportul consultativ din partea experților internaționali din cadrul proiectului Twinning *„Consolidarea capacităților în dezvoltarea regională în Republica Moldova”*.

Un rol aparte în dezvoltarea regională îi revine și Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), care a promovat activități în domeniul modernizării serviciilor comunale în RM, în procesul de dezvoltare a capacităților actorilor regionali și în procesul de elaborare și actualizare a planurilor de dezvoltare, precum și de oferire a suportului financiar și logistic la organizarea evenimentelor organizate de ADR Nord.

➤ **Principalele domenii de cooperare ale ADR Nord și GIZ sînt:**

1. Planificarea și programarea regională;

În contextul extinderii proiectului ”Modernizarea serviciilor publice locale”, de către ADR Nord, cu suportul GIZ/ SIDA, au fost organizate un șir de activități anticipatorii procesului de elaborare a POR Nord 2013-2015, la capitolul planificarea și programarea regională strategică pentru fiecare program inclus în POR.

În anul 2012, în Regiunea Nord a fost dat startul campaniei de colectare a datelor în domeniile prioritare, în special în domeniul eficienței energetice a clădirilor publice. Campania se desfășoară în baza chestionarelor elaborate de MDRC, GIZ și AEE în vederea includerii

priorității *eficiența energetică a clădirilor publice* în strategiile de dezvoltare regională și elaborării unui Plan Național de Eficiență Energetică pe o perioadă de 3 ani. În cele 3 microregiuni ale RDN – Edineț, Bălți, Soroca – ADR și GIZ au organizat în comun câte o sesiune (în total 3 pe regiune) de informare și instruire a reprezentanților APL privind procesul de actualizare a SDRN și modalitatea de colectare a datelor / completarea chestionarelor pentru colectarea datelor necesare. Coordonarea distribuirii chestionarelor în teritorii, consultarea beneficiarilor privind completarea lor sînt realizate de către consultanții GIZ. Perioada de completare și colectare a chestionarelor este 26 iunie – 13 iulie, după care va urma procesarea datelor.

2. Planificare strategică sectorială. Proiectul GIZ MSPL, Aria de intervenție 2

În luna decembrie, 2012 a fost dat start procesului de Planificare și Programare integrată și participatorie a dezvoltării RDN în 3 sectoare: Apă și sanitație, managementul deșeurilor solide și eficiența energetică a clădirilor publice. Planificarea integrată urmărește scopul de a asigura coordonarea dintre politica dezvoltării regionale și Strategiile sectoriale, implicit, coordonarea la nivel instituțional, care se va solda cu fortificarea capacității de planificare și programare și, respectiv, a calității strategiilor/planurilor de dezvoltare socio-economică a administrațiilor locale de nivel I și II prin racordarea acestora la viziunea holistică de dezvoltare a regiunilor.

În acest context, în Regiunea de Dezvoltare Nord la data de 7 decembrie 2012. a avut loc primul atelier de lucru în domeniul planificării regionale în sectorul managementului deșeurilor solide (MDS), abordîndu-se subiecte ce țin de procesul de planificare și stabilirea pașilor următori în planificarea integrată a sectorului MDS. Atelierul a fost organizat de Agenția de Dezvoltare Regională Nord și Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), și susținut de către experți naționali și internaționali din domeniul respectiv ai companiei de consultanță GOPA, acreditată de către GIZ în scopul facilitării procesului de planificare strategică regională integrată.

3. Dezvoltarea competențelor APL în sporirea accesului la serviciile publice comunale

Procesul de colaborare intermunicipală este susținut de proiectul MSPL prin activități de dezvoltare a capacităților actorilor locali în crearea și gestionarea eficientă a proiectelor de colaborare. În data de 19 aprilie 2012, în orașul Rîșcani, s-a desfășurat atelierul de lucru „Managementul proprietății publice în contextul cooperării intermunicipale”. Activitatea a urmărit scopul informării inițiale a primarilor privind colaborarea intermunicipală, la care au participat primarii din r-nul Rîșcani.

În scopul îmbunătățirii managementului ÎM „Apă-Canal Costești”, în proiectul „Aprovizionare cu servicii de apă și canalizare a locuitorilor satului Duruitoarea Veche, comuna Costești, r-nul Rîșcani” s-a lucrat la elaborarea planului de afaceri al ÎM. În scopul identificării activităților de îmbunătățire a managementului ÎM, s-au organizat 2 ateliere de lucru.

Activitățile au fost consultate de un expert în domeniul managementului operatorilor economici în AAC.

Pentru îmbunătățirea calității serviciului public în proiectul **„Iluminare stradală eficientă în comuna Tătărauca Veche”**, pe parcursul trimestrului I a fost oferită consultanță privind elaborarea documentelor necesare pentru înregistrarea și lansarea activității ÎM, care va presta și servicii de iluminare stradală.

Experții GOPA au oferit consultanță privind genurile de activitate a întreprinderii municipale nou formate din Tătărauca Veche.

Un factor important, care poate influența durabilitatea acestui proiect este perceperea de către populația de orice vârstă a obiectivelor și scopurilor proiectului, care urmează să fie implementat. Astfel, au fost informați elevii și profesorii gimnaziului din sat.

5.3 Cooperarea transfrontalieră

Dezvoltarea parteneriatelor intercomunitare și transfrontaliere

În perioada lunii ianuarie 2012, ADR Nord a inițiat relații de parteneriat cu Asociația „Euroconcept”, Botoșani, România; Agenția pentru Dezvoltare Economică și Cooperarea Transfrontalieră din regiunea Novoselița, Ucraina, și Asociația Obștească „CUTEZĂTORUL” din or. Fălești, R. Moldova, în cadrul Programului Operațional Comun 2007-2013 (POC 2007-2013). În cooperare cu acești parteneri a fost elaborată și depusă NC „Creșterea capacității privind dezvoltarea regională și cooperarea transfrontalieră”, care a fost depusă în cadrul POC 2007-2013, urmînd ca scop îmbunătățirea situației socio-economice în RDN.

Un alt concept de proiect depus în cadrul POC 2007-2013 în domeniul Eficiență Energetică, *„Promovarea experienței transfrontaliere în domeniul eficienței energetice la nivel local și regional”*, a fost elaborat și depus de ADR Nord în parteneriat cu Agenția pentru Eficiență Energetică (AEE) din R. Moldova; Asociația pentru Ecologie și Dezvoltare Durabilă, Iași, România, și Organizația publică „Agenția de Dezvoltare Durabilă și Integrare Europeană”, din Euroregiunea Dunărea de Jos, or. Izmail, regiunea Odesa, Ucraina.

Menționăm că, în perioada raportării, ambele concepte de proiecte sînt la etapa de evaluare.

Tot în perioada anului 2012, APL Corjeuți, r-nul Briceni, a fost asistat în elaborarea NC **„Construcția edificiului Liceului din s. Corjeuți, r-nul Briceni”** pentru programul finanțat de Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene (MAE IE).

Organizarea în comun a ***Forumului economic interregional moldo-român*** de către ADR Nord și ADR Vest (România) poate fi considerat un model de cooperare transfrontalieră, și de stabilire a relațiilor de parteneriat între toți actorii ambelor regiuni antreprenori, APL, ONG etc.

VI. Activitatea operațională a ADR Nord

6.1 Implementarea planului de achiziții al ADR Nord în semestrul I din 2012

Achizițiile publice pentru proiecte

În perioada 1 ianuarie – 31 decembrie 2012, grupul de lucru pe achiziții al ADR Nord a îndeplinit următoarele activități pentru proiectele aprobate spre finanțare:

- Încheierea a patru acorduri adiționale la lucrări adăugătoare neprevăzute la drumurile de la ZEL Bălți și M-14 prin or. Edineț, reconstrucția apeductului din or. Otaci. De asemenea, au fost încheiate acorduri adiționale pentru majorarea sumelor la contractele cu responsabilii tehnici și autorii la proiectele sus-menționate.
- Încheierea a trei acorduri adiționale pentru modificarea contractelor de lucrări la incubatorul de afaceri din com. Larga și canalizarea din or. Otaci.
- Achiziția serviciilor de verificare a proiectelor tehnice pentru canalizarea din or. Otaci, reconstrucția incubatorului de afaceri din com. Larga, construcția infrastructurii de salubritate din r. Soroca.
- Atribuirea contractelor de antrepriză pentru lucrări la canalizarea din or. Otaci, platforme pentru containere de deșuri în or. Biruința, reparații în incubatorul de afaceri com. Larga, reabilitarea drumului de la Corjeuți, amenajarea teritoriului la Centru 1 cultural Băhrinești, renovarea drumului Florești-Vădeni, construcția apeductului în r. Sîngerei, precum și a contractelor la servicii de supraveghere tehnică și de autorat.
- Înregistrarea contractului de achiziție a serviciilor de proiectare a construcțiilor de salubritate în r-nul Soroca.
- Încheierea contractului cu proiectantul reparațiilor la incubatorul de afaceri din com. Larga
- Rezilierea contractului cu SRL „Geocorp”, antreprenor care nu s-a isprăvit cu execuția lucrărilor de construcție a 51 platforme la proiectul de salubritate din Biruința.
- Transmiterea stației de tratare a apei din or. Fălești, cu asigurarea garantării funcționării acesteia din partea Consiliului raional Fălești.
- Pentru proiectele din Larga și Băhrinești s-au achiziționat bunuri: tehnică de calcul, climatizoare, mobilier, panouri informative și alte bunuri de valoare mică.

Achiziții publice pentru Agenție:

- Elaborarea și aprobarea planului de achiziție unic pe necesitățile agenției și a proiectelor în bunuri servicii și lucrări.
- Transferul site-ului ADR Nord la un alt serviciu de hosting.
- Achiziționarea serviciilor de deservire a conturilor operaționale și a proiectelor Agenției într-o bancă comercială.
- Semnarea contractului pentru deservirea tehnicii operaționale ale Agenției.

- Contractarea serviciilor de furnizare a articolelor de papetărie și a rechizitelor de birou pentru Agenție și de catering pentru organizarea evenimentelor și activităților promovate de Agenție.
- Achiziționarea combustibilului pentru autoturismul Agenției și serviciilor de asigurare a autoturismului.
- Atribuirea contractului pentru servicii de elaborare a studiului statistic privind regiunea Nord.

6.2 Implementarea planului de finanțare al ADR Nord în anul 2012

Pentru anul 2012 a fost elaborat planul anual de finanțare al ADR Nord, ce include procurări de bunuri și servicii necesare pentru realizarea obiectivelor trasate.

Executarea bugetului de către ADR Nord în 2012 s-a desfășurat în modul următor:

- Din FNDR au fost preconizate 2421,3 mii lei, pentru cheltuieli operaționale, dintre care pentru:
 - retribuirea muncii și contribuții de asigurări de stat obligatorii și prime de asigurare obligatorie de asistență medicală: - 1731,7 mii lei;
 - plata mărfurilor și a serviciilor: - 656,9 mii lei;
 - deplasări în interes de serviciu: - 32,7 mii lei.

La finele perioadei raportate, din mijloacele FNDR, în 2012 s-au valorificat 2420,5 mii de lei, ceea ce prezintă 100 % din suma de 2420,5 mii lei, planificata pentru 2012.

La sfârșitul perioadei de referință, ADR Nord a format datoriile creditoare la capitolul cheltuieli organizaționale ale ADR în mărime de 0,5 mii lei, d.c. apă potabilă – 0,3 mii lei, deplasări în țară – 0,2 mii lei. Datoriile debitoare la sfârșitul perioadei de raportare constituie 1,3 mii lei d.c. la capitolul: telefonie fixă -0,2 mii lei, servicii internet 0,1 mii lei, titluri executorii – 1,0 mii lei

În vederea valorificării proiectelor aprobate spre finanțare în 2012, de la MDRC, au fost primite mijloace bănești în mărime de 54 915 965,17 lei, inclusiv pentru proiectele cu următoarele coduri:

- 9216 –268 011,07 lei
- 9666 – 5 361 822,30 lei
- 9222 – 6 510 864,01 lei
- 9893 – 8 439 519,26 lei
- 9223 –8 261 405.50 lei
- 9892 – 9 994 206,63 lei
- 9889 –1 249 705,34 lei
- 9898 – 12 120 809,15
- 9661 –320 965,85 lei
- 9665 –2 388 656,06 lei.

➤

CONCLUZII

Anul 2012 a fost o perioadă fructuoasă pentru activitatea ADR Nord. Activitățile desfășurate în vederea îndeplinirii obiectivelor dezvoltării regionale au reieșit din prevederile în vigoare ale cadrului legislativ al Republicii Moldova privind dezvoltarea regională.

În comparație cu perioada similară a anului trecut, a crescut simțitor nivelul de profesionalism al colaboratorilor ADR Nord, calitatea activităților organizate și a nivelului de implementare și promovare a proiectelor.

În 2012, ADR Nord a valorificat în jur de 54 915 900 de lei din Fondul Național de Dezvoltare Regională (FNDR), ceea ce constituie 100% din suma aprobată pentru finanțarea proiectelor de dezvoltare regională, și cca 5 mln. lei din banii Guvernului Germaniei prin Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ). Astfel, împreună cu implementarea a încă unui proiect finanțat din sursele Republicii Cehe, suma investită în Regiunea de Dezvoltare Nord este de cca 60 milioane de lei.

Sume importante au fost investite în proiecte de aprovizionare cu apă și canalizare, reabilitarea infrastructurii turistice și sisteme de management a deșeurilor menajere solide. În paralel cu implementarea proiectelor de dezvoltare regională, ADR Nord a desfășurat multiple activități prin care au rezultat cu actualizarea Strategiei de Dezvoltare Regională Nord, desfășurarea celui de-al 2-lea Apel de Propuneri de Proiecte, organizarea Forumului Economic Interregional Moldo-Român (Bălți, 28-29 martie 2012), organizarea primei ediții a Festivalului Cartofului (Corjeuți, Briceni, 11 noiembrie 2012), precum și inițierea procesului de elaborare a planurilor sectoriale regionale pentru 3 sectoare de intervenție în Regiunea de Dezvoltare Nord. Totodată, în domeniul parteneriatului public-privat, menționăm cooperarea dintre ADR Nord și Banca Comercială „Mobiasbancă - Groupe Société Générale” S.A., colaborare prevăzută și de acordul de parteneriat semnat de cele două instituții în vederea promovării unor condiții avantajoase de creare a parteneriatului public-privat, inclusiv prin intermediul experților naționali și internaționali.

Proiectele implementate și evenimentele organizate de ADR Nord în 2012 ne arată că actuala direcție de dezvoltare a regiunilor din Republica Moldova este corectă, cifrele vorbind de la sine în acest sens. Este o direcție nouă pentru Republica Moldova, dar veche pentru Uniunea Europeană.

De asemenea, APL din RDN s-au manifestat mai activ vizavi de activitatea Agenției, fiind stabilite relații favorabile de conlucrare cu președinții de raioane, primarii, precum și cu membrii CRD Nord.

Director ADR Nord

Ion BODRUG

EXECUTORI:

Inga COJOCARU, șef Secție planificare strategică și programare

Constantin BÂNDIU, șef Secție management proiecte

Lilia RAILEANU, șef Secție finanțe și achiziții

Ion URUȘCIUC, specialist în comunicare

Liviu OJOG, jurist / specialist cadre

COORDONAT:

Șef DGDR: **Valerian BÎNZARU** _____

Șef-adjunct al DGDR: **Igor MALAI** _____

Șef DPCR: **Dorin ANDROS** _____

Șef DRIDR: **Sergiu CECAN** _____

Șef SSR: **Violeta EVTODIENCO** _____